

Forvaltningsrevisjon
Mai 2025

Næringsfondet

Nore og Uvdal kommune

Viken
kommunerevisjon

Sammendrag

Bestilling

Kontrollutvalget
sak 33/22
03.06.24

Formål

Vurdere kommunens praksis for tildeling og forvaltning av midler fra næringsfondet, ut fra kommunestyrets føringer og forutsetninger.

Problemstillinger

- Skjer saksbehandlingen av midler til næringsutvikling i tråd med kommunen sine retningslinjer og gjeldende regelverk?

Metode og praktisk gjennomføring

Prosjektet er gjennomført av revisjonens egne ansatte på bakgrunn av kravene som stilles til gjennomføring av forvaltningsrevisjon som prosjekt i "RSK001 Standard for forvaltningsrevisjon".

Informasjonen som er presentert i dette prosjektet, er hentet inn gjennom dokumentanalyse, intervju og saksgjennomgang.

Revisjonskriterier

Som kilder for revisjonskriteriene i dette prosjektet har vi benyttet forvaltningsloven, kommuneloven, forskrift om distrikts- og regionalpolitiske virkemidler, KS veileder til kommunedirektørens internkontroll og retningslinjer for næringsfondet. I kapittel 3 fremgår de utledede revisjonskriteriene til problemstillingene, og i vedlegg 4 fremgår selve utledningen av disse.

Oppsummering og konklusjoner

Gjennomgangen viser at de fleste sakene som er gjennomgått er i tråd med retningslinjer og gjeldende regelverk. Enkelte saker viser at kommunen ikke har tilstrekkelige rutiner for å sikre at saksbehandlingen skjer i tråd med næringsfondets retningslinje og gjeldende regelverk. Dette fører til at det er avdekket svakheter og feil ved saksbehandlingen av enkelte saker. Vi ser mindre avvik i nyere saker enn saker som ligger noen år tilbake i tid.

Revisjonen mener det er forbedringsmuligheter knyttet til delegert myndighet. Enkelte vedtak er ut over beløpsgrensen og uklarheter har gjort at det er etablert en praksis på siden av eksisterende retningslinjer og delegasjonsreglement. Det er derfor behov for å presisere enkelte forhold knyttet til roller og ansvar, samt at praksis bør innarbeides i retningslinjene.

Det bør også vurderes å gjøre tiltak for å sikre at vedtak er presise og tilstrekkelig begrunnet, slik som bruk av maler og større grad av standardisering av vedtak. Dette er viktig for å sikre likebehandling og etterprøvbarhet av vedtakene. Flere gjennomgåtte vedtak er upresise eller ikke godt nok begrunnet. Dette gjelder særlig eldre vedtak behandlet etter tidligere retningslinjer, men vi finner det også igjen i enkelte nyere vedtak.

Revisjonen har ikke funnet noe som tilsier forskjellsbehandling i sakene som er gjennomgått. Det er også på flere områder lagt til rette for enhetlig praksis i saksbehandlingen, slik som informasjon og veiledning, faglig drøfting av søknader og ledergodkjenning av vedtak og saksfremlegg. Vi vil likevel bemerke at uklarheter/ufullstendigheter rundt retningslinjen for næringsfondet kan utfordre likebehandlingen og gi «følgefeil» i saksbehandlingen.

Saksbehandlers habilitet er ikke dokumentert i sakene og det er ikke rutine for å skriftliggjøre dette. Folkevalgts habilitet er protokollført i enkelte saker når det er reist tvil om habilitet. Revisjonen mener at kommunen, som et internkontrolltiltak, bør ha rutiner som sikrer at habilitet alltid blir dokumentert.

Vår gjennomgang viser at tilskudd i hovedsak blir utbetalt i henhold til vilkårene i retningslinjene. Låneavtalene følges aktivt opp og det er lite betalingsmislighold for lån gitt fra næringsfondet. Samtidig legger retningslinjen opp til mer oppfølging og kontroll av låntakerne enn det som praktiseres av kommunen i dag. Retningslinjen inneholder derfor bestemmelser som ikke blir fulgt opp, som for eksempel innlevering av årlig regnskap og statusmøte med næringsutvikler.

Når det gjelder aktiviteten i næringsfondet blir dette rapportert årlig. Rutinene for rapportering er i henhold til retningslinjen for næringsfondet.

Revisjonen ser positivt på forbedringsarbeidet som er gjort med retningslinjene ved de senere oppdateringer. Det er også positivt at det er planlagt en ny oppdatering, samt startet et utviklingsarbeid for å forbedre maler og vedtak. Våre funn viser at retningslinjen bør forbedres ytterligere slik at den blir fullstendig, presis og i tråd med praksis, blant annet ved å presisere forhold rundt roller, ansvar og delegert myndighet, oppfølging og kontroll. I tillegg savner vi omtale av forhold som utbetaling av lån og betalingsutsettelse. Uppresise retningslinjer er også påpekt i andre eksterne rapporter om næringsfondet.

Anbefalinger

Med bakgrunn i vår gjennomgang vil vi anbefale Nore og Uvdal kommune å gjennomføre følgende:

- Retningslinjen bør forbedres slik at den blir fullstendig, presis og i tråd med praksis
 - herunder ved å presisere forhold rundt roller, ansvar og delegert myndighet, oppfølging og kontroll, utbetaling av lån og betalingsutsettelse
- Sørge for at vedtakene er tilstrekkelig begrunnet
- Dokumentere habilitetsvurderinger skriftlig
- Dokumentere kontrollhandlinger i saksbehandlingen skriftlig
- Avklare ambisjonsnivå for å gjennomføre oppfølging for å sikre det økonomiske kravet, og eventuelt avdekke behov for endringer i nedbetalingsplan eller ytterligere bistand

Et utkast til rapport har blitt oversendt kommunedirektøren til uttalelse. Kommunedirektørens uttalelse datert 16. mai 2025 er vedlagt rapporten.

Innhold

Sammendrag.....	2
1. Innledning.....	5
1.1. Bakgrunn for prosjektet	5
1.2. Formål og problemstillinger	5
1.3. Avgrensning av undersøkelsen	5
2. Metode	5
3. Revisjonskriterier	8
4. Om Næringsfondet	9
5. Saksbehandling	12
5.1. Delegert myndighet	12
5.2. Begrunnelse	14
5.3. Habilitet	16
5.4. Likebehandling	16
5.5. Tilskudd	18
5.6. Lån	19
5.7. Rapportering	20
6. Oppsummering og konklusjon	22
7. Anbefalinger	23
Referanser	24
Vedlegg 1 – Uttalelse fra kommunedirektøren	25
Vedlegg 2 – Utledning av revisjonskriterier	26
Vedlegg 3 – Retningslinjer for næringsfondet 2024.....	30
Vedlegg 4 – Retningslinjer for næringsfondet 2018.....	36
Vedlegg 5 – Retningslinjer for næringsfondet 2010.....	42

1. Innledning

1.1. Bakgrunn for prosjektet

Kontrollutvalget i Nore og Uvdal kommune vedtok i sitt møte 03.juni 2024, sak 33/24, at Viken kommunerevisjon IKS (VKR) skulle gjennomføre en forvaltningsrevisjon av praksis for tildeling og forvaltning av midler fra næringsfondet.

Prosjektet er bestilt på bakgrunn i kontrollutvalgets drøftinger rundt henvendelser de har mottatt om saksbehandling av midler fra næringsfondet.

1.2. Formål og problemstillinger

Prosjektets formål er å vurdere kommunens praksis for tildeling og forvaltning av midler fra næringsfondet, ut fra kommunestyrets føringer og forutsetninger.

I denne forvaltningsrevisjonen søker vi å belyse følgende problemstillinger:

- Skjer saksbehandlingen av midler til næringsutvikling i tråd med kommunen sine retningslinjer og gjeldende regelverk?

1.3. Avgrensning av undersøkelsen

Som det går fram av problemstillingene i kulepunktene i kapittel 1.2, er det vedtatt relativt konkrete problemstillinger for forvaltningsrevisjonen. Vi presiserer at prosjektet kun tar for seg de områder og temaer som faller inn under de problemstillingene som fremgår av kapittel 1.2. Vurderinger og konklusjoner omfatter derfor bare disse avgrensede definerte områdene eller temaene.

Undersøkelsen er ikke enn fullstendig gjennomgang av alle bevegelser i næringsfondet, men en gjennomgang av tilskudd og lån som gis etter søknad. Undersøkelsen har i hovedsak fokusert på saksbehandlingen for perioden 2020-2025.

2. Metode

Forvaltningsrevisjon utført av Viken kommunerevisjon IKS gjennomføres, dokumenteres, kvalitetssikres og rapporteres i samsvar med kommuneloven og god kommunal revisjonsskikk ¹.

Prosjektet er gjennomført av revisjonens egne ansatte på bakgrunn av kravene som stilles til gjennomføring av forvaltningsrevisjon som prosjekt. Det vil si at gjennomgangen er basert på "RSK 001 Standard for

¹ God kommunal revisjonsskikk i forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll kommer til uttrykk først og fremst i RSK 001 Standard for forvaltningsrevisjon og RSK 002 Standard for eierskapskontroll. Gjeldende standarder er fastsatt av Norges Kommunerevisorforbunds styre høsten 2020. Standarden bygger på norsk regelverk og internasjonale prinsipper og standarder, fastsett av International Organization of Supreme Audit Institutions (INTOSAI) og Institute of Internal Auditors (IIA).

forvaltningsrevisjon"² som er vedtatt av Norges Kommunerevisorforbund (NKRF). Samtlige revisorer som har deltatt i prosjektet er løpende vurdert å være uavhengige, habile og objektive, jf. RSK 001 punkt 3.

Informasjonen som er presentert i dette prosjektet, er hentet inn gjennom dokumentanalyse, intervju og saksgjennomgang. Vi viser kapittel 1.3 for eventuelle avgrensinger i prosjektets omfang.

Dokumentanalyse

Dokumentene som er analysert er knyttet til saksbehandlingen av midler fra næringsfondet. Dette består av administrative og politiske vedtak, rapporteringer og låneoversikter. Kommunen har delt dokumentene med revisjonen gjennom opplasting til egen mappe på OneDrive.

Styrkene ved dokumentanalyse er at informasjonen er skriftlig, og i mange tilfeller har flere personer vært involvert i utarbeidelsen av den. Ettersom dokumentasjonen er utarbeidet av revidert enhet kan den antas å ha stor grad av pålitelighet. Svakheten er at dokumentanalyse i seg selv bare fanger opp det som er skriftlig dokumentert. For å motvirke dette har vi benyttet dokumentanalyse i kombinasjon med intervju.

Intervju

I undersøkelsen er det gjennomført intervju med:

- Næringssjef – 11.03.2025 - Teams
- Økonomisjef FØNK³ – 06.03.2025 - Teams
- Saksbehandler FØNK – 06.03.2025 - Teams

Intervjuene er gjennomført som semistrukturerte intervjuer. Det er utarbeidet en intervjuguide som ble presentert i Power Point med temaer hvor problemstillingen berøres. Hvert tema er utdypet med momenter for å sikre at vi berører de aspekter som er relevant for undersøkelsen. På denne måten struktureres intervjuet slik at man snakker om et tema, men innenfor dette er det en frihet til å velge den rekkefølgen som faller intervjuobjektet mest naturlig.

Alle intervjuene har fulgt samme oppsett, uavhengig av hvilken rolle de har hatt. De som ble intervjuet har ikke hatt forutsetninger for å svare på alt. De har da hatt anledning til å oppgi at de ikke kjenner til temaene. Dette for å sikre at ingen skulle besitte relevant informasjon som det ikke ble spurt etter i intervjuene.

Revisjonen har skrevet et referat fra hvert intervju. Intervjureferatene ble oversendt for verifisert i etterkant av intervjuene. Samtlige referater er justert av intervjuobjektene, og det er kun de endelige verifiserte referatene, som er benyttet som datagrunnlag for rapporten.

Data innhentet fra mennesker gjennom intervjuer vil være kvalitative og subjektive av natur. For eksempel kan respondentenes svar være påvirket av deres egne forutinntatte meninger, og de kan gi unøyaktige eller ufullstendige svar. Det er også mulig at respondentene systematisk gir for positive svar på revisjonens spørsmål fordi de ønsker å gi et positivt inntrykk av sitt arbeid eller sin arbeidsplass.

I tillegg kan intervjueren ha forutinntatte holdninger, som kan både påvirke hvordan spørsmålene stilles og tolkningen av svarene. Det er også en risiko for at respondentene gir svar som de tror intervjueren ønsker å

² [RSK 001](#)

³ FØNK = Felles økonomitjeneste for Numedal

høre, i stedet for å gi ærlige svar. For å motvirke dette søker revisjonen å ha en balansert framtoning, og i størst mulig grad stille åpne (ikke lukkede spørsmål). Revisjonen vurderer også skriftlig dokumentasjon, som mer valid enn informasjon mottatt av mennesker gjennom intervju ved motstrid.

Saksgjennomgang

For å gjennomføre en saksgjennomgang har revisjonen fått tilsendt oversikt over alle registrerte søknader om lån og tilskudd for årene 2020-2024. Oversikten revisjonen mottok viste totalt 167 søknader om lån og tilskudd. Revisjonen har foretatt en gjennomgang av 10 vedtak om tilskudd og 10 vedtak om lån fra perioden 2020-2024. Hovedvekten er fra de siste to årene. Vedtakene er valgt ut tilfeldig av revisjonen, basert på tilsendte oversikt fra kommunen.

Vi vil bemerke at gjennomgangen av sakene ikke er en gjennomgang av de faglige vurderingene som kommunen har gjort i forbindelse med saksbehandlingen. Gjennomgangen er begrenset til å vurdere kommunens rutiner opp mot kommunens retningslinjer og gjeldende regelverk.

I tillegg er det gjort en enkel regnskapsanalyse ved å sammenstille utlånsavtalene med restanselistene fra regnskapene.

I forbindelse med saksgjennomgangen behandler revisjonen personopplysninger. Disse opplysningene behandles i tråd med våre rutiner på området, som er i samsvar med GDPR.

Kvalitetssikring

Kvalitetssikringen av prosjektet er ivaretatt gjennom diskusjoner internt i Viken kommunerevisjon vedrørende revisjonskriterier, metode, vurderinger og betydningen av funn underveis. Kvalitetssikring av revisjonsrapporten er utført ved at oppdragsansvarlig revisor har gjennomgått og gitt innspill på utkast til de enkelte delene av rapporten, samt den endelige rapportens utforming og innhold.

Høring/kontradiksjon

Et utkast til rapport er blitt oversendt kommunedirektør til uttalelse. Kommunedirektørens uttalelse av 16. mai 2025 er vedlagt rapporten.

Vi har også sendt faktabeskrivelsen (med de innledende kapitlene) til kontradiksjon til vår utnevnte kontaktperson i kommunen før den ordinære høringsuttalelsen til kommunedirektør. Alle tilbakemeldinger på fakta er vurdert og hensyntatt i rapport.

Vi mener det er samlet inn et tilstrekkelig faktagrunnlag til å belyse problemstillingene og revisjonskriteriene.

3. Revisjonskriterier

Som kilder for revisjonskriteriene ⁴ har vi benyttet ⁵ kommuneloven, forvaltningsloven, forskrift om distrikts- og regionalpolitiske virkemidler og KS veileder til kommunedirektørens internkontroll.

I tillegg har vi benyttet kommunens retningslinjer for næringsfondet, vedtatt i 2024, 2018 og 2010.

På bakgrunn av problemstillingene og relevante krav i kildene, har vi utledet følgende revisjonskriterier ⁶ for vår gjennomgang av praksis for tildeling og forvaltning av midler fra næringsfondet i Nore og Uvdal kommune. Kriteriene er ikke nødvendigvis uttømmende for ethvert krav som stilles til alle sider av arbeidet med tildeling og forvaltning av midler fra næringsfondet i Nore og Uvdal kommune. Kriteriene er oppstilt etter revisjonens vurdering av hva som er det sentrale, basert på en vurdering av virksomhetens egenart og regelverket den forvalter.

Saksbehandling av midler til næringsutvikling

Problemstillingen er:

- Skjer saksbehandlingen av midler til næringsutvikling i tråd med kommunen sine retningslinjer og gjeldende regelverk?

Her har vi utledet følgende revisjonskriterier:

- *Vedtak om tildeling skal behandles i henhold til delegert myndighet.*
- *Vedtak skal være begrunnet i fondets bestemmelser.*
- *Saksbehandlers og folkevalgtes habilitet skal vurderes i hver sak*
- *Kommunen bør ha retningslinjer og systemer som gir grunnlag for en enhetlig praksis i saker fra næringsfondet.*
- *Vilkårene i retningslinjene må være oppfylt før tilskuddet kan utbetales.*
- *Kommunen bør aktivt følge opp låntakere.*
- *Avvik fra nedbetalingsplan skal behandles i henhold til delegert myndighet.*
- *Aktiviteten i næringsfondet skal rapporteres årlig.*

⁴ Revisjonskriterier er en samlebetegnelse for krav og forventninger som benyttes for å vurdere kommunens virksomhet, økonomi, produktivitet, måloppnåelse, regeletterlevelse osv. Sammenholdt med faktabeskrivelsen danner revisjonskriteriene basis for de analyser og vurderinger som foretas, de konklusjoner som trekkes, og de er et viktig grunnlag for å kunne dokumentere avvik eller svakheter.

⁵ Oversikt over lover, forskrifter og andre kilder som er benyttet til å utlede revisjonskriterier finnes i "Referanser" bak i rapporten.

⁶ Vedlegg 2 – Utleddning av revisjonskriterier

4. Om Næringsfondet

Ifølge vassdragsreguleringsloven § 14-6 skal kommunen avsette konsesjonsavgift i et særskilt fond, som anvendes etter bestemmelse av kommunestyret. Fondets midler skal fortrinnsvis anvendes til utvikling og stimulering av næringslivet.

Nore og Uvdal kommunes næringsfond finansieres gjennom konsesjonsavgifter fra vannkraft, samt innbetalte avdrag på utlån fra næringsfondet. Ifølge kommunestyrets budsjettvedtak i 2023 skal fondet tilføres 15,5 millioner kroner i 2024, deretter 16,1 millioner kroner i 2025, 2026 og 2027.⁷ Fra næringsfondet kan det søkes om tilskudd og lån.

Kommunestyret har vedtatt retningslinjer for forvaltning av fondet, som sist ble vedtatt i februar 2024.⁸ Retningslinjene ligger, sammen med link til søknadsskjema for støtte eller lån fra næringsfondet på kommunens nettside.⁹

Nore og Uvdal kommune har utarbeidet en næringspolitisk plattform som grunnlag for sitt næringsarbeid i årene 2022-2025. Denne gir også føringer for bruk av kommunens næringsfond. I den næringspolitiske plattformen er det vedtatt fem satsingsområder, og bruk av næringsfondet på de forskjellige satsingsområdene er regulert gjennom at kommunestyret vedtar et eget budsjett for dette. Satsningsområdene er: område vekst, området innovasjon, området kulturlandskap, fjellandbruk og utmark, området attraksjon samt området nasjonalparkkommune. Forslagene om bruk er ikke bindende.^{10 11}

Tilskuddsordninger i næringsfondet som ikke omtales i denne rapporten:

I 2021 vedtok kommunestyret en *lokal strømstøtte for næringslivet*, med egne retningslinjer.¹² Det ble satt av 8 millioner fra næringsfondet til denne ordningen. Ordningen er avviklet, men da kommunen oppdaget at kommunens retningslinjer for strømstøtte var tolket ulikt av bedriftene som søkte, åpnet kommunen for å sende inn nye søknader om strømstøtte frem til juni 2024 for å rette opp i forskjellsbehandlingen.

Næringsfondet i Nore og Uvdal fikk også tildelt kr 600 000 i *tilskuddsmidler fra Viken fylkeskommune for å motvirke effektene av koronatiltak*. Tildeling ble gjort med bakgrunn i midlertidig forskrift om tilskudd til kommunale næringsfond som følge av covid-19 utbruddet og retningslinjer for kommunalt næringsfond i Nore og Uvdal kommune.

Eksterne rapporter om næringsfondet:

Det er gjennomført flere eksterne rapporter om næringsfondet.

Evalueringsrapport av Nore og Uvdals næringsarbeid (Skagerak Consulting 2022) viste til at retningslinjene i næringsfondet mangler klare formål og kriterier for tildeling av lån og tilskudd.

⁷ Kommunestyrets vedtak 131/2023 11.12.2023 *Budsjett for næringsfondet 2024*

⁸ Retningslinjer for forvaltning og bruk av næringsfondet i Nore og Uvdal kommune. Vedtatt 05.02.2024

⁹ <https://www.nore-og-uvdal.kommune.no/blokk/a3c7351d-68b1-4316-879d-8541b2cb42db>

¹⁰ Kommunestyrets vedtak 96/2022 12.12.2022 - *Budsjett for næringsfond 2023*

¹¹ Kommunestyresak 89/2021, 96/2022, 131/2023

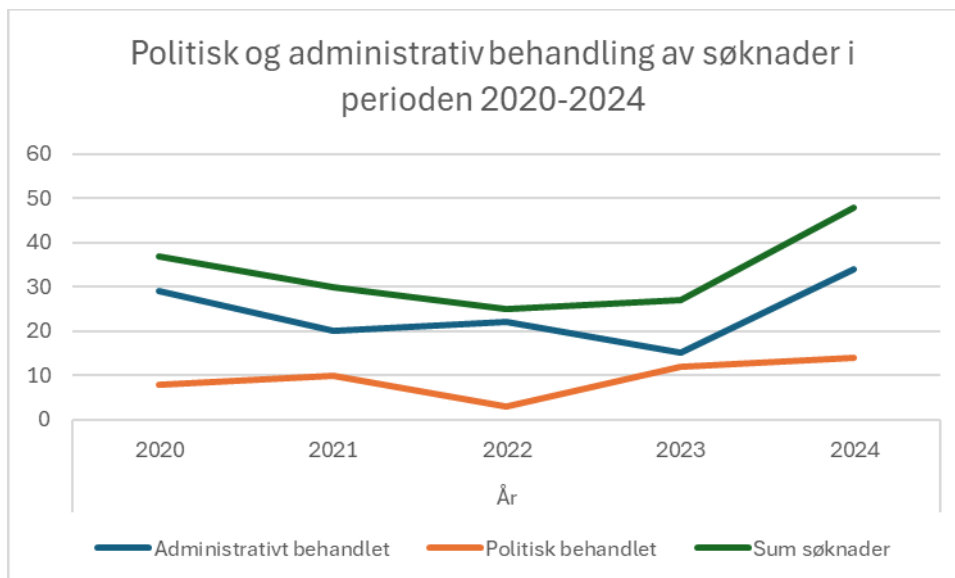
¹² Sak 27/2022 21.11.2022

Det ble også gjennomført en evaluering av bruken av næringsfondet for perioden 2004-2009 (Kongstanken AS 2010), s 8 og 16 viste blant annet til:

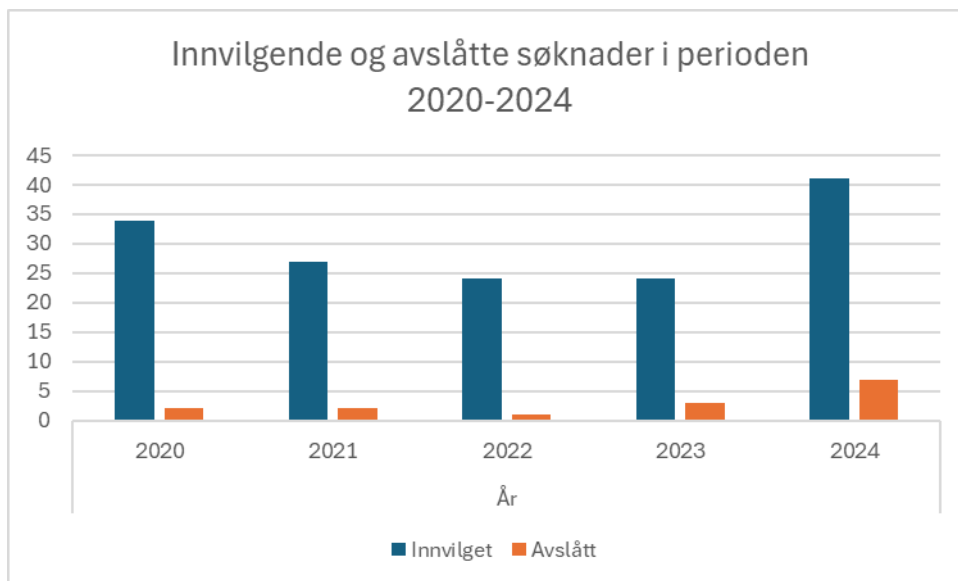
- «Vi har gjennomgått de fleste saker som har vært behandlet i denne perioden. I hovedsak følges de grunnleggende retningslinjene og vedtektene for næringsfond»
- Retningslinjene for næringsfondet sier at tilskuddsmottaker eller lånemottaker skal sende inn regnskapet for virksomheten uoppfordret hvert år. Vi kan ikke se at dette blir fulgt opp i betingelsene for vedtak når sakene behandles. Dette skjer mer regelmessig ved tilskudd i landbrukssektoren. Det er ikke etablert rutiner for hvordan regnskap eventuelt skal håndteres dersom de ble sendt inn for tradisjonelle næringer.
- Det er etablert et oppfølgingssystem i landbruk som viser status på tiltaket et år etter vedtaket. For tradisjonelle næringer har vi ikke funnet tilsvarende system. Det har vært sporadisk kontakt med kommunens næringsavdeling, men ikke systematisk oppfølging i forhold til mottatt tilskudd eller lån

Søknader til næringsfondet

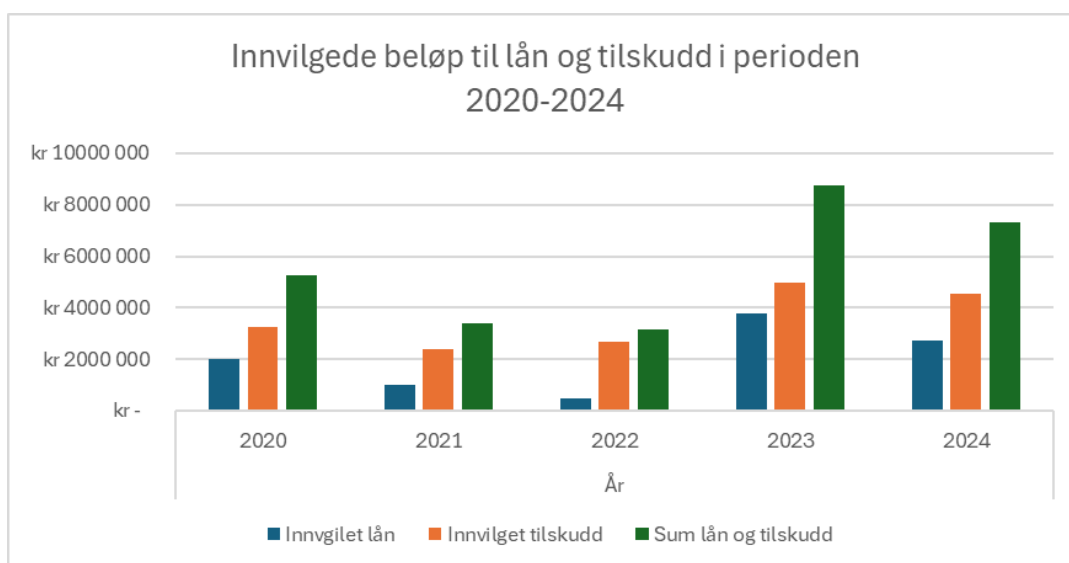
Revisjonen har fått tilsendt en oversikt over *alle søknader* til næringsfondet for perioden 2020-2024. Tabellene nedenfor illustrerer antall søknader til næringsfondet, hvordan de er behandlet, resultat og hvor mye lån og tilskudd som eventuelt er innvilget. (Inkludert strømstøtte, koronamidler mm)

Figur 1 Utviklingen i antall søknader til næringsfondet i perioden 2020-2024. Figuren illustrerer hvor mange søknader som er politisk og administrativt behandlet.

Figur 2 Innvilgede og avslåtte søknader i perioden 2020-2024

Figur 3 Innvilgede beløp til lån og tilskudd fra næringsfondet i perioden 2020-2024, basert på søknadsdato.

Lån og tilskudd	2020	2021	2022	2023	2024
Innvilget lån	kr 2 000 000	kr 1 001 000	kr 498 058	kr 3 778 736	kr 2 740 700
Innvilget tilskudd	kr 3 264 335	kr 2 376 482	kr 2 675 337	kr 4 965 912	kr 4 557 009
Sum lån og tilskudd	kr 5 264 335	kr 3 377 482	kr 3 173 395	kr 8 744 648	kr 7 297 709

Figur 3 viser innvilgede beløp til lån og tilskudd i perioden 2020-2024, basert på søknadens dato. Vi gjør oppmerksom på at tilskudd kan være utbetalt i et annet år enn søknaden ble registret. Det kan også være lån som er innvilget, men ennå ikke ubetalt.

5. Saksbehandling

Problemstilling:

- **Skjer saksbehandlingen av midler til næringsutvikling i tråd med kommunen sine retningslinjer og gjeldende regelverk?**

Dette kapittelet fokuserer på følgende revisjonskriterier:

- *Vedtak om tildeling og avvik fra nedbetalingsplan skal behandles i henhold til delegert myndighet.*
- *Vedtak skal være begrunnet i fondets bestemmelser.*
- *Saksbehandlers og folkevalgtes habilitet skal vurderes i hver sak*
- *Kommunen bør ha retningslinjer og systemer som gir grunnlag for en enhetlig praksis i saker fra næringsfondet.*
- *Vilkårene i retningslinjene må være oppfylt før tilskuddet kan utbetales*
- *Kommunen bør aktivt følge opp låntakere.*
- *Aktiviteten i næringsfondet skal rapporteres årlig*

5.1. Delegert myndighet

Roller og ansvar i behandlingen av søknadene

Næringssjef og virksomhetsleder landbruk saksbehandler søknader til næringsfondet. Ansvar for utbetaling av lån og tilskudd, samt oppfølging av lån og avdrag er lagt til FØNK. Næringssjef bistår noe overordnet med veiledning av søkere og kontakter søker ved behov for ytterligere dokumentasjon. For å unngå omfattende veiledning før søknaden skal behandles har kommunen inngått en rammeavtale med Buskerud næringshage, slik at de kan bistå med dette.

Det benyttes fagsystemene Elements (arkivsystem), Regionalforvaltning (søknadsportal og saksbehandlingssystem) og Agresso (økonomisystem). Søknad mottas i regionalforvaltning og videre saksbehandling skjer i Elements. Vedtak registreres deretter i regionalforvaltning og beløp føres i Agresso. Det gis i intervjuene uttrykk for at det oppleves tungvint å måtte saksbehandle på flere steder, og at det går mer tid enn nødvendig til dette.

Samtlige vi intervjuet uttrykte en klar forståelse av ansvarsfordelingen i saksbehandlingen for næringsfondet. Det oppleves også som tydelig hvem som skal behandle hvilke saker på bakgrunn av delegeringsreglement og beløpsgrensene i retningslinjene for næringsfondet.

Det var likevel enkelte forhold knyttet til delegering av myndighet som ikke fremgår direkte, men som det i intervjuene gis uttrykk for praksis:

- *Søknader som helt tydelig er i strid med retningslinjene gis administrativt avslag, uavhengig av størrelse på beløpet. Dette er av hensyn til en effektiv saksbehandling, dersom søker klager på vedtaket vil saken bli politisk behandlet.*
- *Vedtak som omhandler både lån og tilskudd i samme sak, legges samlet beløp til grunn for hvem som skal behandle saken.*
- *Dersom omsøkt beløp og beløp som innstilles tilsier ulikt behandlingsnivå, kan det være utfordrende å avgjøre hvilket nivå som skal behandle søknaden. I de fleste slike saker har sakene blitt lagt frem for behandling i henhold til innstilt beløp. Dersom søker klager på vedtaket vil saken bli politisk behandlet.*

Betalingsutsettelse eller rente/avdragsfrihet følger delegasjonsreglementet knyttet til størrelsen på avdraget/beløpet. Dette er samme praksis som for andre kommunale krav.

Saksgjennomgang:

Revisjonen har gjennomgått 10 vedtak om tilskudd. I åtte av sakene er vedtak fattet i samsvar med delegasjonsreglement og retningslinjer. Det er en sak i 2024 hvor Hovedutvalget for plan, miljø og utvikling har fattet vedtak i en sak hvor samlet beløp er over kr 500.000. Dette er ikke i tråd med retningslinjene for næringsfondet eller oppgitt praksis. I intervju erkjenner kommunen at denne saken burde vært behandlet i kommunestyret. Det er også en sak fra 2024 hvor administrasjonen *avslår søknad om beløp over kr 100.000*. Dette fremgår ikke direkte av retningslinjene, men er i tråd med kommunens oppgitte praksis i intervjuene.

Det er også gjennomgått 10 vedtak om lån. Det er funnet avvik fra delegasjonsreglement/retningslinjer i to saker: Det er en sak i 2024 hvor Hovedutvalget for plan, miljø og utvikling har fattet vedtak i en sak hvor samlet beløp er over kr 500.000 (samme sak som tilskudd ovenfor). Det er også en sak fra 2020 hvor Hovedutvalget for næring, miljø og kommunalteknikk har innvilget kr 1,6 millioner i lån, dette er ut over beløpsgrensene i retningslinjene.

I tillegg er det to saker hvor det er uklart for revisjonen hvorfor saken er behandlet av aktuelt organ. I en sak har *PMU innvilget endrede vilkår for utbetaling* av lån (kr 2,4 millioner), når opprinnelig vedtak er fattet og innvilget av kommunestyret (2024). Retningslinjene omtaler ikke utbetaling av lån, eller slike endringer. I den andre saken har *formannskapet* innvilget betalingsutsettelse på to låneavdrag (2020).

Vurdering:

Roller og ansvar i saksbehandlingen av næringsfondet er kjent. Saksgjennomgangen viser også at de fleste vedtak er fattet i henhold til delegert myndighet. Det er likevel enkelte vedtak som er behandlet ut over delegert myndighet, både ved tildeling og avvik fra nedbetalingsplan. Videre er det flere forhold som retningslinjene eller delegasjonsreglement ikke omtaler, dette har resultert i en etablert praksis på siden av disse. Revisjonen mener at dette er uheldig og at praksis bør innarbeides i retningslinje eller delegasjonsreglement. Det bør også fremgå tydelig hvem som skal bli forelagt tvilssaker knyttet til delegert myndighet.

Revisjonen mener kommunen ikke har lagt godt nok til rette for at saksbehandlingen skal skje i henhold til delegert myndighet. I det videre arbeidet med saksbehandlingsrutiner og revisjon av retningslinjene bør kommunen tydeliggjøre roller og ansvar i større grad. Dette for å unngå usikkerhet knytte til behandlingsnivå og beløpsgrenser, samt for å sikre en lik behandling av søknadene.

5.2. Begrunnelse

I saksbehandlingen blir søknaden drøftet opp mot vilkårene i retningslinjene. Retningslinjene er ikke juridisk bindende, og politikerne kan gå på tvers av disse. Søknadene drøftes faglig i administrasjonen. Alle saker administrasjonen vurderer å være usikre, sendes til politisk behandling.¹³

Fra intervjuene fremkom det opplysninger om at det tidligere kunne være vanskelig å finne gode punkter for å argumentere ut ifra det næringspolitiske i retningslinjene. Derfor har det nok tidligere skjedd at vedtak var lite begrunnet. Der var også en kort tidsavgrenset periode hvor det var uenighet om tolkninger av regelverk internt og i forhold til hva som kan ha blitt formidlet eksternt.

Økonomisjefen opplyser at noe av bakgrunnen for revisjonen av retningslinjene i 2024 var å fjerne motstridende bestemmelser og for tydeliggjøre vilkårene. Dette inkluderte presisering av hvilke typer lån som kan søkes om, samt andelen lån og tilskudd. Videre ble de tidligere retningslinjene ansett som utilstrekkelig gjennomarbeidet med hensyn til gjeldende lovverk. Det har også vært skifter politisk- og satsningsmessig de siste årene.

Næringssjef oppgir et ønske om å gjøre presiseringer i 2024 retningslinjene. Erfaringene hittil har vist at det fortsatt er en del som er uklart og bør spisses. Man har også sett forbedringsområder for maler og hvordan vedtak fattes, for eksempel knyttet til begrepsbruk og mer standardiserte vedtak. Administrasjonen har startet på et arbeid for å utvikle dette videre. Det er allerede gjort en endring i retningslinjene på bakgrunn av at man så en mangel knyttet til lærlingtilskudd.

Nylig har det også kommet en politisk bestilling fra PMU med ønske om reviderte retningslinjer for næringsfondet. Næringssjef fremhever det som positivt at man da vil ha et erfaringsgrunnlag som kan bygges videre på når endringene skal gjøres.

Saksgjennomgang:

Tilskudd:

Av 10 kontrollerte vedtak om tilskudd fremstår 8 som tilstrekkelig begrunnet. Det fremgår tydelig av vedtaket hva slags tilskudd som er innvilget, det opplyser om hvordan utbetaling av tilskuddet skal skje og hvilken dokumentasjon som eventuelt skal leveres kommunen. Det er to vedtak fra 2021 og 2022 som fremstår upresise eller lite begrunnet.

I saken fra 2021 fremstår vedtaket som noe upresist og er lite begrunnet. Det innvilges «støtte», men det fremgår ikke hva slags tilskudd som er innvilget, hvordan støtten skal utbetales eller dokumentasjon som kreves før utbetaling.

Saken fra 2022 benytter begrepet «etablerertilskudd», men dette omtales ikke i retningslinjene. Det er ikke opplysninger om utbetaling av tilskuddet eller dokumentasjon. Kommunen oppgir i kontradiksjonsrunden at det har vært etablert praksis å innvilge etablerertilskudd i henhold til retningslinjene for 2018.

Upresis begrepsbruk ser vi også igjen i et vedtak om tilskudd fra 2024 hvor det innvilges «tilskudd», men vedtaket fremstår ellers som tilstrekkelig begrunnet.

¹³ Dokument mottatt fra Nore og Uvdal kommune

Kontrollerte vedtak som gjelder avslag, fremstår som begrunnet. Avslagene er gitt på bakgrunn av manglende bostedsadresse eller forretningsadresse i kommunen.

Lån:

Av 10 kontrollerte vedtak om lån fremstår 8 som tilstrekkelig begrunnet. Det fremgår av vedtaket hva slags lån som er innvilget, lånebeløp, nedbetalingsplan og hvordan utbetaling skal skje. Betingelser for rente, avdrag og nedbetalingstid er også i henhold til retningslinjene.

De nye retningslinjene for 2024 omtaler ikke utbetaling av lån. I et av de tre vedtakene fra 2024 vises det til nettopp dette, og at vilkårene for utbetaling derfor blir gjort i tråd med tidligere praksis. Det vises til at retningslinjene bør oppdateres på dette punktet fordi man ønsker å unngå forskjellsbehandling. En av sakene fra 2023 blir det gjort nytt vedtak for å rette opp i feil ved betingelser for utbetaling.

I 2020 er det to vedtak som fremstår upresise og lite begrunnet. Begge benytter begrepet «lån» uten å spesifisere hva slags lån som innvilges og det fremgår ellers lite hva som er vektlagt i sakene. Begge sakene benytter en annen formulering for utbetaling av lånet enn det retningslinjene for denne perioden (2018) tilsier.

Vi har også observert at en av lånesøknadene fra 2024 ble innvilget av kommunestyret samme kveld som nye retningslinjer for 2024 ble vedtatt, men behandlet etter gamle retningslinjer. Saken begrunner ikke hvorfor, men kommunen oppgir at årsaken var at saken ikke kunne behandles ut ifra nye retningslinjene før man visste om de ble vedtatt.

For både lån og tilskudd ser det ut til å være mer bruk av standardiserte formuleringer i utforming av nyere vedtak og saksfremlegg, samt i vedtak om lærlingtilskudd.

Vurdering:

Kommunen har flere måter hvor de kontrollerer at vedtaket er i tråd med fondets bestemmelser. Gjeldende retningslinjer er godt kjent for saksbehandlerne, det gjennomføres faglige drøftinger og saker som vurderes som usikre, sendes til politisk behandling. Dette er forhold kan bidra til å sikre at søknaden vurderes mot vilkårene i retningslinjene. Det er også positivt at det i 2024 ble utarbeidet nye retningslinjer og at det er planlagt en ny revisjon sommeren 2025. Dette gir administrasjonen/kommunen mulighet til å jobbe videre med retningslinjene og hensynta de erfaringene og eventuelle politiske endringene som er gjort til nå.

Nore og Uvdal kommune har imidlertid ikke utarbeidet skriftlige rutiner for behandling av søknader fra næringsfondet. Det er heller ikke utarbeidet maler eller andre verktøy som sjekkslister, som kan bidra til mer standardiserte vedtak. Sammen med retningslinjer som over tid har vært for svake/ ikke har vært tydelig nok kan dette føre til usikkerhet i saksbehandlingen. Dette ser vi igjen i saksgjennomgangen hvor flere vedtak er upresise eller lite begrunnet. Revisjonen savner dokumentasjon for en strukturert gjennomgang og vurdering av vilkårene i retningslinjene for næringsfondet og at dette gjenspeiles i vedtakene. Videre at eventuelle betingelser for lån og tilskudd fremgår tydelig i alle vedtak. Begrepsbruk bør også være presis og samstemt med retningslinjene. Dette er viktig for å ivareta likebehandling og etterprøvbarehet av vedtakene.

Som vist til i saksgjennomgangen fremstår de nyeste vedtakene generelt som mer begrunnet. Revisjonen anbefaler kommunen til å fortsette med det påbegynte og planlagte forbedringsarbeidet knyttet til saksbehandling og vedtaksutforming for å sikre at vedtak begrunnes godt nok.

5.3. Habilitet

I intervjuene fremgår det at administrasjonens habilitetsvurderinger blir gjort etter forvaltningslovens regler. Så fort habilitet kan trekkes i tvil blir saken fordelt til landbrukssjef. Ved usikkerhet drøftes dette med leder. Det dokumenteres ikke skriftlig hvilke habilitetsvurderinger som er gjort. Det oppgis likevel at det er stor bevissthet rundt habilitetsvurderinger og det å skille ulike roller. Det har ikke vært utfordringer med avledet inhabilitet. Kommunens etiske retningslinjer er tilgjengelig i Compilo.¹⁴

Saksgjennomgang:

Saksgjennomgangen viser at det gjennomgående ikke er dokumentert skriftliggjorte habilitetsvurderinger i Elements knyttet til administrativ saksbehandling. I den politiske behandlingen er det protokollført habilitetsvurderinger i flere saker når det er reist spørsmål om habilitet.

Vurdering:

Næringsutvikling er et område hvor saksbehandlerne kan møte aktører med sterke økonomiske interesser og det er en generell risiko for korrupsjon, misligheter og rollekonflikt (inhabilitet) på området. Det er derfor, på generelt grunnlag, viktig at kommunen har gode rutiner knyttet til å sikre etterlevelse av etisk regelverk, og vurdere eventuell habilitet og uavhengighet.

Kommunen har ikke som rutine at saksbehandler skal dokumentere sine vurderinger av habilitet i den enkelte sak. Revisjonen oppfatter imidlertid at det er fokus på habilitet blant saksbehandlerne og at saksbehandler overlater saken til annen saksbehandler ved inhabilitet. Vi ser også at det er protokollført habilitetsvurderinger i flere saker som er behandlet på politisk nivå.

Vi vil på generelt grunnlag bemerke at på dette området bør det gjøres vide vurderinger, slik at det i ettertid ikke kan reises tvil om habilitet. Vurderinger og diskusjon rundt habilitet bør dokumenteres. Dette er ikke et krav i lov eller forskrift, men anses som et godt internkontrolltiltak. Alle saksbehandlere har imidlertid et ansvar for å vurdere egen habilitet og for å melde ifra om de vurderer seg som inhabile om nødvendig.

Etter revisjonens vurdering bør kommunen etablere skriftlige rutiner for habilitetsvurderinger.

5.4. Likebehandling

I intervjuene fremgår det at det er fokus på likebehandling av saker. For å ivareta dette sammenliknes nye søknader med tidligere tildelinger og avslag. Det kan likevel være utfordrende at det har vært skifter politisk- og satsningsmessig de siste årene. Dette var, som tidligere omtalt, også medvirkende til at det var behov for å vedta nye retningslinjer. Det vurderes også muligheten for å skape ny presedens ved behandling av nye saker.

Saker drøftes ofte med landbrukssjefen, som også er vant til å saksbehandle ut ifra retningslinjene for næringsfondet. Næringsutvikling blir også drøftet i fora for bygdeutvikling, samt med relevante personer fra kommunedirektørens ledergruppe.

¹⁴ Dokument mottatt fra Nore og Uvdal kommune

En del av arbeidet med likebehandling er også at alle delegerte vedtak og politiske saksfremlegg skal ha ledergodkjenning.¹⁵

Kommunen har sett at enkelte kan se et mulighetsrom i retningslinjene, mens andre lar vær å søke. Det har derfor vært jobbet aktivt ut for å få tak i grupper som har vært i «blindsonen», f.eks unge gutter som starter egen bedrift. I dette arbeidet har man sett at retningslinjene har behov for noe presisering. For eksempel at det ikke kan ytes, eventuelt begrenses, tilskudd til maskiner eller ikke fastmontert utstyr som er lett omsettelig. Disse enkeltsakene ble politisk forankret i hovedutvalget og i kommunestyret og løst ved å gi noe lån og etablerertilskudd, men ikke tilskudd.

I intervjuene ble det foreslått at et eget fondsstyre, med møter flere ganger i året hvor saker knyttet til næringslivet behandles samtidig, kunne bidra til bedre likebehandling. Det var imidlertid forskjellige oppfatninger om dette, fordi det også ble nevnt at fondet må være dynamisk for å være nyttig for næringslivet. Hvis det er lang tid til neste søknadsfrist, vil nytteverdien av fondet kunne oppleves som mindre.

Saksgjennomgang:

Revisjonen har i saksgjennomgangen sett at det er synliggjort fokus på likebehandling i flere av saksfremleggene. Dette gjelder for både låne- og tilskuddsaker, nyere vedtak og tilbake til 2020.

Det er to vedtak/saksfremlegg hvor ledergodkjenning ikke fremgår i saksbehandlingssystemet Elements. Et saksfremlegg om lån som har vært behandlet i utvalget i 2020 og et delegert avslag om støtte til lærling fra 2024.

Vurdering:

Revisjonen har ikke funnet noe som tilsier at det er gitt forskjellsbehandling i de vedtakene vi har gjennomgått. Vi vil likevel bemerke at komplette og klarere retningslinjer er sentralt for likebehandling. Både for å kunne gjøre mer presise og begrunnede vedtak, men også for å nå ut til målgruppen.

Det er viktig at innbyggerne kan gjøre seg kjent med vilkårene og enkelt forstå om de kan søke om støtte fra næringsfondet. Det er derfor positivt at dette er noe kommunen er oppmerksom på i planlagt revidering av retningslinjene. Videre at det jobbes «utad» for å gi informasjon til «nye» målgrupper. Dette kan bidra til at flere har mulighet til å tilegne seg lik kunnskap om mulighetene til å søke støtte fra næringsfondet.

Ved mottak av søknad kontrollerer saksbehandler at nødvendig informasjon eller dokumentasjon følger søknaden. Søker kontaktes dersom det er behov for ytterligere opplysninger. Det gis også veiledning fra saksbehandler og gjennom samarbeidet med Buskerud Næringshage. Ansatte opplever god oversikt over sakene, samt at det er mulighet for faglig drøfting av søknader om lån og tilskudd. Dette er også forhold, som vi mener bidrar til likebehandling.

Likebehandling blir vurdert av leder ved godkjenning av saker, men revisjonens saksgjennomgang viser at enkelte saker ikke har dokumentert ledergodkjenning.

¹⁵ Dokument mottatt fra Nore og Uvdal kommune

5.5. Tilskudd

Kommunen forteller i intervju at tilskudd utbetales i tråd med vedtaket. Dette kan være som en engangsutbetaling, eller som delutbetalinger. Kommunen blir forelagt regnskap for det som er gjennomført, samt at det brukes regnskapsdata fra Proff innloggingsversjon. Delutbetaling skjer ved dokumenterte utgifter før sluttrapport.

Alle utbetalinger attesteres og anvises i Agresso.¹⁶ Dersom midlene ikke utbetales med en gang avsettes de til egne balansekonti. Det er samme rutiner og bilagsføring med attestering og anvisning for både lån og tilskudd.

For lærlingtilskudd kontrolleres det gjennom folkeregisteret at lærlingene har bodd i kommunen og dette håndheves i tråd med retningslinjene. Dokumentasjon av kravet til bostedsadresse i kommunen skjer i selve saken. Det oppleves likevel noen utfordringer knyttet til lærlinger som kommer fra andre kommuner. For at bedriften skal få lærlingtilskudd må lærlingene flytte til kommunen. Da vil lærlinger tape økonomisk ved at de mister borteboerstipend. En lærling vil også kunne flytte til kommunen etter lærlingetiden, og dermed tilføre kommunen arbeidskraft på sikt.

Saksgjennomgang:

Saksgjennomgangen viser at dokumentasjon er levert til kommunen i alle 10 sakene før tilskuddene utbetales. Tilskuddene er også utbetalt innen frist for igangsettelse. De fleste utbetalingene er i henhold til retningslinjene for næringsfondet. Det er likevel en sak hvor det er det vilkår knyttet til utbetalingen av tilskuddet som ikke er i tråd med retningslinjene, og en sak som er vanskelig etterprøvbart.

I den ene saken fra 2022 er halve lærlingtilskuddet utbetalt umiddelbart, det er en måned etter lærlingkontrakt ble inngått. Vedtaket sier ikke noe om hvorfor det er vurdert slik. Revisjonen kan ikke se at retningslinjene har åpning for dette.

Det er også en sak fra 2022 hvor kommunen har innvilget «etablerertilskudd», dette begrepet omtales ikke i retningslinjene 2018. Det blir foretatt en engangsutbetaling rett etter vedtak er fattet. Vedtaket sier ikke noe om utbetaling eller eventuelle krav til dokumentasjon. Det er derfor ikke mulig for revisjonen å vurdere om dette er i tråd med retningslinjene. Kommunen oppgir i kontradiksjonsrunden at praksis for etablerertilskudd er å utbetale 75 % ved oppstart, og resterende etter 1 år. Det kreves også normalt at det foreleggs regnskap etter et driftsår.

Det er ikke dokumentasjon i sakene som viser om det er foretatt kontroll av om tilskuddsmottaker har flyttet når beløp delutbetales.

Vurdering:

På bakgrunn av saksgjennomgangen og informasjon om praksis vurderer revisjonen at kommunen i hovedsak utbetaler tilskudd i tråd med retningslinjene. Dette omfatter krav til dokumentasjon, kontroll av at tilskuddsmottaker ikke har flyttet og at tilskuddene er ubetalt innen fristen.

¹⁶ Dokument mottatt fra Nore og Uvdal kommune

Av hensyn til etterprøvbarehet anbefaler likevel revisjonen at vedtakene er presise nok til at det ikke kan oppstå uklarheter knyttet til utbetaling av tilskuddet. Videre at kontrollhandlinger knyttet til om tilskuddsmottaker fortsatt bor i kommunen skriftliggjøres. Dette vil også være et godt internkontrolltiltak.

Retningslinjen kan også presiseres ved at oppfølging og kontroll omtales i større grad. I Forskrift for distrikts- og regionalpolitiske retningslinjer omtales blant annet adgangen til å kontrollere at vilkårene for å motta tilskudd er oppfylt av tilskuddsmottaker, samt tilskuddsmottakers plikt til å gi opplysninger og dokumentasjon som er nødvendig for å gjennomføre kontrollen.¹⁷

5.6. Lån

Kommunens oppfølging av lån gitt fra næringsfondet blir ivaretatt av FØNK, Felles økonomitjeneste for Numedal.¹⁸ Kommunen har ikke en egen utlånsmodul i regnskapssystemet, og oversikt over lån gitt fra næringsfondet blir derfor manuelt utarbeidet i en Excel-oversikt kalt «Næringsutlån oversikt». Denne brukes også som grunnlag for låneoppfølging. Både gjeldsbrev og vedtak arkiveres hos FØNK.

Låneoversikt og fakturering

Låneoversikten viser låntakere, årstall lånet er gitt og opprinnelig lånebeløp. Videre fremgår nedbetalingsplan i form av avdrag og når lånet skal være innfridd. Det er også lagt inn hvilken rente som skal beregnes, men renteberegning fremgår ikke. Oversikten synliggjør også eventuelle betalingsutsettelse, rente og avdragsfrihet, samt en henvisning til aktuelt politisk vedtak. I intervjuene fremgår det at det foretas manuell kontroll av gjestående lånebeløp ved fakturering.

Fakturering skjer to ganger i året, desember og juni. Ved behov sendes purringer, men dersom betaling ikke er mottatt etter purring går saken videre til innfordring hos Kapitalkontroll AS.

I 2024 ble det avdekket en feil knyttet til manglende renteberegning på enkelte lån. Låntakerne hadde i denne perioden fått innvilget betalingsutsettelse på avdrag, men skulle ha betalt renter. I intervjuene refereres det til at det manuelle systemet med Excel-ark sannsynligvis bidro til dette. Da feilen ble oppdaget ble det raskt meldt ifra til kommunedirektør og revisjonen. Renter er nå etterberegnet og vil bli fakturert de aktuelle lånetakerne sommeren 2025.

Fra januar 2026 skal regnskapssystemet byttes fra Agresso til Visma. En ny utlånsmodul vil da erstatte manuelle regneark og oppfølging av dette.

Både kommunen og FØNK gir uttrykk for at kommunikasjonen rundt lånesakene i dag er god. Det er i hovedsak tydelig for FØNK hvilke lånebetingelser som innvilges i nyere saker. I eldre saker kan lånebetingelsene være mer upresise, dette kan skape noen utfordringer for betalingsplan og fakturering.

Kommunens låneoversikt i Excel er oppdatert med alle innvilgede lån fra søknader som revisjonen har kontrollert. Stikkprøver av fakturerte avdrag og renter for nye lån i 4 saker viser at dette er gjort i henhold til nedbetalingsplan.

Revisjonen har gjort en enkel regnskapsanalyse ved å sammenstille utlånsavtalene med restanselistene fra regnskapene. Analysen viser at kommunen har oversikt og oppfølging av status på lånene. Der det har vært

¹⁷ Forskrift for distrikts- og regionalpolitiske retningslinjer § 22, jmf § 7.

¹⁸ Kommunene Rollag, Nore og Uvdal og Flesberg. Nore og Uvdal har arbeidsgiveransvaret for FØNK.

avvik har dette vært forklart. Kommunen oppgir i denne sammenheng at det ikke nødvendigvis vil være 100 % likhet mellom Agresso og restanseoversiktene. Det føres i restansearket samtidig med at gjeldsbrevet mottas. I regnskap føres det ved bevilgning.

Oppfølging:

Kommunen erkjenner i intervjuene mangelfull oppfølging av låntakerne og lite forebyggende arbeid.

Næringssjef forteller at det har ikke vært kapasitet til å følge opp at årsregnskap leveres i henhold til retningslinjene. Det etterspørres årsregnskap ved kontakt, slik som ved betalingsutsettelse, eller søknad om økt lån, men få sender dette uoppfordret. Årlig statusmøte med næringsutvikler praktiseres ikke. Dette er også i tråd med revisjonens observasjoner i saksgjennomgangen.

I forhold til dialog med låntaker forteller næringssjef at det blir gjort en individuell vurdering. Enkelte lån er gitt til bedrifter som anses som viktige for at kommunen skal opprettholde sin attraktivitet. Det vil kunne gi store ringvirkninger dersom de skulle gå over ende. I slike saker prioriteres det dialog. Andre selskap som ikke har livets rett, er det derimot lite kommunen kan og bør gjøre noe med. Det blir pekt på at en mer aktiv oppfølging av lånene forutsetter en plan og et system for å jobbe med dem.

Økonomisjef oppgir at misligholdet av lån er lavt. Jevnt over er det 1-2 saker hvor låntaker har problemer med å betale, men de fleste saker løser seg. Dårlig betalere over flere år følges opp og det oppgis god kontroll på disse. Det pekes likevel på at mislighold ofte blir fanget opp litt sent, og at noe av grunnen til dette er at avdrag betales to ganger i året. Låntakers årsregnskap nevnes som et forebyggende virkemiddel for å kunne følge med på om det er noe i regnskapene som bør føre til bekymring.

Vurdering:

Gjennom oversikten over næringsutlån, manuelle kontroller og rutiner for fakturering og oppfølging av mislighold har kommunen et system for oppfølging av låneavtalene (det økonomiske kravet) gitt fra næringsfondet. Det er positivt at det innføres nytt regnskapssystem med egen utlånsmodul fra 2026, dette vil kunne fjerne noe av sårbarheten som oppstår ved dagens bruk av manuelle Excel oversikter.

Revisjonen savner derimot rutiner for oppfølging av den enkelte låntaker. Selv om det er lite mislighold av lånene, legger retningslinjene opp til en større grad av oppfølging enn det kommunen i dag praktiserer. (Årlig innlevering av regnskap og statusmøte med næringsutvikler). Kommunen bør ved revidering av retningslinjene avklare sitt ambisjonsnivå for å gjennomføre oppfølging for å sikre det økonomiske kravet og eventuelt avdekke behov for endringer i nedbetalingsplan eller ytterligere bistand.

5.7. Rapportering

Kommunen oppgir at det rapporteres til kommunestyret gjennom tertialrapporter, årsberetning, samt egne politiske saker ved behov.

Årsberetninger for perioden 2021-2023 viser at kommunestyret har fått informasjon om *økonomiske nøkkeltall og status på mål* for næringsfondet. I 2022 ble det også spesifisert hvor mye som var blitt brukt til de ulike satsningsområdene (fondets budsjett og regnskap). I utkast til årsmelding for 2024 legges det opp til

en mer detaljert oversikt over gitte lån og tilskudd fra næringsfondet, hvor det også synliggjøres støttemottakere og hvilket nivå som har behandlet søknaden.¹⁹

Næringsfondet er i liten grad omtalt i tertialrapporter fra 2021-2023.

PMU og tidligere NMK (fondsstyret) har mottatt *Rapport om bruk av næringsfondet* i 2022 og 2023. Det spesifiseres bevegelser i fondet, budsjett og regnskap knyttet til de ulike satsningsområdene.^{20 21}

I intervju fremgår det at administrasjonen, etter nye retningslinjer ble vedtatt, har forsøkt seg litt frem med tanke på rapportering til PMU (fondsstyret) om delegerte vedtak. Det er gjennomført muntlige orienteringer med oversikt over delegerte vedtak og status på rammen for næringsfondet. Planen er at dette skal foregå annen hvert møte. Administrasjonen gir uttrykk for at PMU ser ut til å være veldig fornøyd med denne løsningen.

Det har vært jobbet med bedret struktur for rapportering av næring. Det er fra 2025 gjort endringer slik at næring blir mer synliggjort både i budsjett, årsregnskap og tertialrapport. Det er også et ønske om at næringsfondet i større grad inkluderes i årsrapport, da enkeltstående saker kan være mer krevende å søke opp.

Vurdering:

Revisjonen vurderer at kommunens rapporteringsrutiner for næringsfondet er i henhold til retningslinjene for næringsfondet om årlig rapportering. Kommunestyret får informasjon gjennom samlet årsrapport og det er lagt opp til muntlige orienteringer om delegerte vedtak i hovedutvalget (PMU) flere ganger per år.

Revisjonen er av den oppfatning at rapporteringen kan styrkes ved å fullføre det pågående forbedringsarbeidet knyttet til økt synlighet. Dette vil kunne gi kommunestyret mer tilgjengelig informasjon og økt kunnskap om aktiviteten i næringsfondet til Nore og Uvdal kommune. På generelt grunnlag er det også sentralt er også at det gis politiske signaler som administrasjonen kan jobbe ut ifra, og at det skapes en god dialog om status og forventninger.

¹⁹ Epost fra næringssjef med utkast til bidrag inn i årsrapport 2024

²⁰ Hovedutvalg plan, miljø og utvikling. Sak 32/2024 «Rapportering bruk av næringsfond 2023» 05.06.2024

²¹ Hovedutvalg, næring, miljø og kommunalteknikk. Sak 49/2022 «Rapportering bruk av næringsfond 2022» 01.11.2022

6. Oppsummering og konklusjon

Gjennomgangen viser at de fleste sakene som er gjennomgått er i tråd med retningslinjer og gjeldende regelverk. Enkelte saker viser at kommunen ikke har tilstrekkelige rutiner for å sikre at saksbehandlingen skjer i tråd med næringsfondets retningslinje og gjeldende regelverk. Dette fører til at det er avdekket svakheter og feil ved saksbehandlingen av enkelte saker. Vi ser mindre avvik i nyere saker enn saker som ligger noen år tilbake i tid.

Revisjonen mener det er forbedringsmuligheter knyttet til delegert myndighet. Enkelte vedtak er ut over beløpsgrensen og uklarheter har gjort at det er etablert en praksis på siden av eksisterende retningslinjer og delegasjonsreglement. Det er derfor behov for å presisere enkelte forhold knyttet til roller og ansvar, samt at praksis bør innarbeides i retningslinjene.

Det bør også vurderes å gjøre tiltak for å sikre at vedtak er presise og tilstrekkelig begrunnet, slik som bruk av maler og større grad av standardisering av vedtak. Dette er viktig for å sikre likebehandling og etterprøvbarhet av vedtakene. Flere gjennomgåtte vedtak er upresise eller ikke godt nok begrunnet. Dette gjelder særlig eldre vedtak behandlet etter tidligere retningslinjer, men vi finner det også igjen i enkelte nyere vedtak.

Revisjonen har ikke funnet noe som tilsier forskjellsbehandling i sakene som er gjennomgått. Det er også på flere områder lagt til rette for enhetlig praksis i saksbehandlingen, slik som informasjon og veiledning, faglig drøfting av søknader og ledergodkjenning av vedtak og saksfremlegg. Vi vil likevel bemerke at uklarheter/ufullstendigheter rundt retningslinjen for næringsfondet kan utfordre likebehandlingen og gi «følgefeil» i saksbehandlingen.

Saksbehandlers habilitet er ikke dokumentert i sakene og det er ikke rutine for å skriftliggjøre dette. Folkevalgte habilitet er protokollført i enkelte saker når det er reist tvil om habilitet. Revisjonen mener at kommunen, som et internkontrolltiltak, bør ha rutiner som sikrer at habilitet alltid blir dokumentert.

Vår gjennomgang viser at tilskudd i hovedsak blir utbetalt i henhold til vilkårene i retningslinjene. Låneavtalene følges aktivt opp og det er lite betalingsmislighold for lån gitt fra næringsfondet. Samtidig legger retningslinjen opp til mer oppfølging og kontroll av låntakerne enn det som praktiseres av kommunen i dag. Retningslinjen inneholder derfor bestemmelser som ikke blir fulgt opp, som for eksempel innlevering av årlig regnskap og statusmøte med næringsutvikler.

Når det gjelder aktiviteten i næringsfondet blir dette rapportert årlig. Rutinene for rapportering er i henhold til retningslinjen for næringsfondet.

Revisjonen ser positivt på forbedringsarbeidet som er gjort med retningslinjene ved de senere oppdateringer. Det er også positivt at det er planlagt en ny oppdatering, samt startet et utviklingsarbeid for å forbedre maler og vedtak. Våre funn viser at retningslinjen bør forbedres ytterligere slik at den blir fullstendig, presis og i tråd med praksis, blant annet ved å presisere forhold rundt roller, ansvar og delegert myndighet, oppfølging og kontroll. I tillegg savner vi omtale av forhold som utbetaling av lån og betalingsutsettelse. Upresise retningslinjer er også påpekt i andre eksterne rapporter om næringsfondet.

7. Anbefalinger

Med bakgrunn i vår gjennomgang vil vi anbefale kommunedirektøren i Nore og Uvdal kommune følgende:

- Retningslinjen bør forbedres slik at den blir fullstendig, presis og i tråd med praksis
 - herunder ved å presisere forhold rundt roller, ansvar og delegert myndighet, oppfølging og kontroll, utbetaling av lån og betalingsutsettelse
- Sørge for at vedtakene er tilstrekkelig begrunnet
- Dokumentere habilitetsvurderinger skriftlig
- Dokumentere kontrollhandlinger i saksbehandlingen skriftlig
- Avklare ambisjonsnivå for å gjennomføre oppfølging for å sikre det økonomiske kravet, og eventuelt avdekke behov for endringer i nedbetalingsplan eller ytterligere bistand

Rapportutkast til uttalelse

Et utkast til rapport har blitt oversendt kommunedirektøren til uttalelse. Kommunedirektørens uttalelse datert 16. mai 2025 er vedlagt rapporten.

På bakgrunn av uttalelsen har revisjonen justert omtalen av habilitet.

Drammen, den 19. mai 2025

Frode Hegstad Christoffersen
oppdragsansvarlig revisor

Anne-Lise Stender
prosjektleder/forvaltningsrevisor

Jørund Sagedal
forvaltningsrevisor

Referanser

LOV 2018-06-22 nr 83, Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven)

LOV 1967-02-10, Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (Forvaltningsloven, fvl)

FOR 2018-05-23 nr 747, Forskrift om Kommunal- og moderniseringsdepartementets distrikts- og regionalpolitiske tilskuddsposter forvaltet av fylkeskommunene (Forskrift for distrikts- og regionalpolitiske virkemidler)

FOR 2024-04-03 nr 556, Forskrift om tilskuddsordninger til omstilling og utvikling i områder med særlige distriktsutfordringer

KS – Orden i eget hus, Kommunedirektørens internkontroll

RSK 001 Standard for forvaltningsrevisjon, fastsatt av NKRFs styre 12.08.2020,

https://www.nkrf.no/filarkiv/File/Publikasjoner/RSK_RevisjonsStandard_Kommune/RSK_001_Standard_for_forvaltningsrevisjon_200812.pdf

Vedlegg 1 – Uttalelse fra kommunedirektøren

Kommunedirektørens uttalelse til rapport, datert 16. mai 2025

Nore og Uvdal kommune tar forvaltningsrevisjonsrapporten for næringsfondet til etterretning og vil bruke anbefalingene i rapporten til videre kvalitetssikring.

Kommunedirektøren vil imidlertid påpeke følgende;

Det hevdes at det ikke er rutiner for å vurdere saksbehandlers habilitet i sakene. Dette mener vi at ikke stemmer. Habilitet vurderes fortløpende, men har ikke blitt skriftlig dokumentert (noe som vi heller ikke oppfatter er et lovkrav).

Videre anbefales det i større grad å skriftlig gjøre kontroll handlinger, eksempelvis kontroll av om vilkår er innfridd ved betaling. Manglende skriftliggjøring av kontrollhandlinger betyr ikke at de ikke er utført. Men skriftliggjøring vil med stor sannsynlighet øke byråkratiet og saksbehandlingstiden.

Med vennlig hilsen fra Eva Rismo

Kommunedirektør i Nore og Uvdal.

Vedlegg 2 – Utledning av revisjonskriterier

Undersøkelsen har problemstillingen:

- Skjer saksbehandlingen av midler til næringsutvikling i tråd med kommunen sine retningslinjer og gjeldende regelverk?

Til denne problemstillingen har revisjonen utledet revisjonskriterier. Disse er ikke nødvendigvis uttømmende for ethvert krav som stilles til alle sider av arbeidet innenfor Næringsfondet i Nore og Uvdal kommune. Kriteriene er oppstilt etter revisjonens vurdering av hva som er det sentrale, basert på en vurdering av virksomhetens egenart og regelverket den forvalter.

Saksbehandling av midler til næringsutvikling

Utlede revisjonskriterier:

- *Vedtak om tildeling og avvik fra nedbetalingsplan skal behandles i henhold til delegert myndighet.*
- *Vedtak skal være begrunnet i fondets bestemmelser.*
- *Saksbehandlers og folkevalgtes habilitet skal vurderes i hver sak.*
- *Kommunen bør ha retningslinjer og systemer som gir grunnlag for en enhetlig praksis i saker fra næringsfondet.*
- *Vilkårene i retningslinjene må være oppfylt før tilskuddet kan utbetales.*
- *Kommunen bør aktivt følge opp låntakere.*
- *Aktiviteten i næringsfondet skal rapporteres årlig.*

Kilder og begrunnelse:

Økonomireglementet²² for Nore og Uvdal kommune § 7-4 angir at det er utarbeidet retningslinjer for bruk av næringsfondet i Nore og Uvdal kommune. Retningslinjene er vedtatt av kommunestyret og skal bidra til nærings- og samfunnsutvikling. Bestemmelsene i retningslinjene gir utfyllende bestemmelser til delegasjonsreglementet og økonomireglementet.

Retningslinjer for forvaltning av næringsfondet ble først utarbeidet i 2010, deretter er det vedtatt nye retningslinjer i 2018 og februar 2024.²³ Retningslinjene angir blant annet formål, hva det kan søkes om tilskudd eller lån til, krav til utbetaling, betingelser for endring og tilbakebetaling, forvaltning og krav til rapportering.

Vedtak

Kommunestyret er øverste organ i kommunen og treffer vedtak på vegne av kommunen så langt ikke annet følger av lov, kml § 5-3. Myndighet til å treffe vedtak kan delegeres til andre folkevalgte organ, ordfører eller kommunedirektøren innenfor rammene av kommuneloven eller annen lov.

Retningslinjene for næringsfondet og kommunens delegasjonsreglement angir hvilke saker som skal behandles av henholdsvis kommunestyret og fondsstyret, og hvilke saker som kan behandles av kommunedirektør:

- Saker over 500 000 kr skal behandles i kommunestyret

²² Økonomireglement for Nore og Uvdal kommune 2023

²³ Vedtatt i 2010, 2018 og februar 2024.

- Saker opp til 500 000 kr behandles av fondsstyret (Hovedutvalg for plan, miljø og utvikling)
- Saker opp til 100 000 kr kan vedtak fattes av kommunedirektør

Behandlinger om utsatt betaling eller rente og avdragsfrihet følger delegasjonsreglementet knyttet til beløp.²⁴ Kommunedirektør er i delegasjonsreglementet for 2024 gitt fullmakt til å behandle søknad om lærlingtilskudd på inntil 150 000 kr. Tidligere har alle søknader om lærlingtilskudd blitt behandlet delegert.²⁵

Forvaltningsloven gir regler for hvordan saker skal behandles i kommunen, fvl § 1. En avgjørelse om å innvilge eller avslå en søknad om støtte fra næringsfondet vil være et enkeltvedtak, fvl § 2. Slike vedtak skal være skriftlige og inneholde en begrunnelse for vedtaket, fvl §§ 23-24. Dette innebærer at vedtaket skal gi opplysninger om hvorfor en søknad er innvilget eller avslått, hva som er innvilget/avslått, samt hvilke betingelser som gjelder dersom det innvilges lån eller tilskudd. Betingelser forrenter, avdrag og utbetaling av tilskudd skal være i tråd med retningslinjene for næringsfondet. Se vedlegg 5, 6 og 7.

Forvaltningslovens § 6 har også regler for inhabilitet, det vil si at en person ikke kan behandle en sak på grunn av sin tilknytning til saken eller personer som vil kunne bli berørt av sakens utfall. Den inhabile kan verken treffe avgjørelse i saken, medvirke ved utredningen eller medvirke ved vurderingen av den.²⁶

Forvaltningslovens bestemmelser om habilitet gjelder også ved behandling av saker i folkevalgte organer.²⁷

Det er ingen formelle krav til dokumentasjon av habilitetsvurderinger. Det er likevel et godt interkontrolltiltak å ha rutiner som sikrer at habilitet alltid blir vurdert.²⁸

I følge Kommunal og regionaldepartementets veileder om habilitet har reglene som formål å sikre riktige avgjørelser, opprettholde tilliten til beslutningstakerne, og beskytte dem mot mistanke om manglende troverdighet. At saker behandles objektivt er avgjørende for at allmennheten skal ha tillit til at forvaltningen utfører en forsvarlig saksbehandling.²⁹

I tillegg til de lovfestede saksbehandlingsreglene i forvaltningsloven må kommunens skjønnsutøvelse være i tråd med ulovfestet rett. Sentralt er likhetsprinsippet, som går ut på at forvaltningen skal behandle like tilfeller likt. Av dette følger at saksbehandlingen av næringsfondet skal skje ut fra objektive og saklige vurderinger som sikrer likhet og unngår tilfeldig og usaklig forskjellsbehandling. Brudd på likhetsprinsippet vil kunne føre til at et vedtak blir kjent ugyldig.

Ifølge kommunens retningslinjer (2024) skal søknad sendes inn gjennom regionalforvaltning.no. Det stilles også krav til hvilken dokumentasjon som skal leveres basert på type prosjekt.

Kommunedirektøren er ifølge kommuneloven § 25-1 ansvarlig for kommunens internkontroll. Internkontrollen skal være systematisk og tilpasses virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold, og den skal være kjent for kommunestyret. Videre skal internkontrollen ha nødvendige rutiner og prosedyrer og være dokumentert i den formen og det omfanget som er nødvendig.^{30 31} Krav til kommunedirektørens internkontroll vil derfor være gjeldende gjennom hele saksbehandlingsprosessen.

²⁴ Dokument mottatt fra Nore og Uvdal kommune

²⁵ Kommunestyrets sak 46/2024 Endring av delegering – vedtaksmyndighet lærlingtilskudd 06.05.2024

²⁶ <https://snl.no/inhabilitet>

²⁷ Kommuneloven § 11-10 (1) – Inhabilitet for folkevalgte organer

²⁸ Kommuneloven § 25-1 – Internkontroll i kommunen og fylkeskommunen

²⁹ Habilitet i kommuner og fylkeskommuner. Om inhabilitetsreglene i forvaltningsloven og kommuneloven. (Veileder) Kommunal- og regionaldepartementet s.5

³⁰ Kommuneloven § 25-1. Internkontroll i kommunen og fylkeskommunen.

³¹ Orden i eget hus, Kommunedirektørens internkontroll-

<https://www.ks.no/globalassets/fagomrader/lokaldemokrati/internkontroll/Kommunedirektorens-internkontroll-veileder-08092020.pdf>

Vi har også sett hen til og gjort en analogisk anvendelse av forskrift om fylkeskommunens forvaltning av distrikts- og regionalpolitiske virkemidler.³² Forskriften gjelder ikke for kommunenes forvaltning. De gir føringer for fylkeskommunene i deres forvaltning av statlige tilskuddsmidler som skal deles ut til kommuner for å bidra til omstillingsdyktig næringsliv og lokalsamfunn i distriktene og omstillingsdyktige regioner. Forskriften gir føringer for kunngjøring ved utlysning av tilskuddsmidlene, krav til søknad, søknadsbehandling og hva det kan tildeles tilskudd til og ikke. Forskriften regulerer også adgangen til å kontrollere om vilkårene for tilskuddet er oppfylt, samt tilskuddsmottakers rapportering. Det gis adgang til å redusere eller stanse utbetalinger og fremsette krav om tilbakebetaling. Det gis også føringer til hvordan et tilskudd skal utbetales.

Dette gjelder som nevnt over ikke for kommunal forvaltning, men vi mener de krav som stilles til tilskuddsmottakere kan anvendes analogisk av kommunen overfor sine tilskuddsmottakere, samt låntakere så langt det passer.

Søknadsbehandlingen skal også være i samsvar med EØS reglene for bagatellmessig støtte.³³ Maksimalt samlet bagatellmessig støttebeløp er kr. 300.000 euro over en periode på tre år fra alle støttegivere til sammen. Den som gir bagatellmessig støtte, i dette tilfellet kommunen, skal gjøre støttemottaker kjent med hvor stor støtte som blir gitt, og at støtten er gitt som bagatellmessig støtte. Kommunelovens § 25-1 krav om internkontroll for å sikre at lover og forskrifter blir fulgt omfatter også reglene om offentlig støtte. Retningslinjene angir i tillegg at søknadsbehandlingen skal være i samsvar med EØS reglene for bagatellmessig støtte.

Av dette har vi utledet følgende revisjonskriterier:

- *Vedtak om tildeling og avvik fra nedbetalingsplan skal behandles i henhold til delegert myndighet.*
- *Vedtak skal være begrunnet i fondets bestemmelser.*
- *Saksbehandlers og folkevalgtes habilitet skal vurderes i hver sak.*
- *Kommunen bør ha retningslinjer og systemer som gir grunnlag for en enhetlig praksis i saker fra næringsfondet.*
- *Vilkårene i retningslinjene må være oppfylt før tilskuddet kan utbetales.*

Oppfølging av lån

Internkontrollen skal, som nevnt, ha de nødvendige rutiner og prosedyrer og være dokumentert i den form og omfang som er nødvendig.^{34 35} Med dette følger det at kommunen bør ha oppdatert oversikt over alle løpende lån, samt nedbetalingsplaner (med rente og avdragsbetingelser).³⁶ Kommunen bør også ha et system for å fange opp mislighold og andre forhold som kan føre til krav om tilbakebetaling av lån, i tråd med næringsfondets retningslinjer.³⁷

³² FOR 2018-05-23 nr 747, Forskrift om Kommunal- og moderniseringsdepartementets distrikts- og regionalpolitiske tilskuddsposter forvaltet av fylkeskommunene (Forskrift for distrikts- og regionalpolitiske virkemidler)

³³ Lov om nasjonale saksbehandlingsregler i saker om offentlig støtte (støtteprosessloven) og Forordning om bagatellmessig støtte - Kommisjonsforordning (EU) 2023/2831 av 13. desember 2023 om anvendelse av artikkel 107 og 108 i traktaten om Den Europeiske Unions virkemåte på de minimis-støtte

³⁴ Kommuneloven § 25-1. Internkontroll i kommunen og fylkeskommunen.

³⁵ Orden i eget hus, Kommunedirektørens internkontroll-

<https://www.ks.no/globalassets/fagomrader/lokaldemokrati/internkontroll/Kommunedirektorens-internkontroll-veileder-08092020.pdf>

³⁶ Retningslinjene for næringsfondet 2010/2018 § 5 og Retningslinjene 2024 punkt 5

³⁷ Retningslinjer for næringsfondet 2010/2018 § 6 og Retningslinjer for næringsfondet 2024 § 6

Renter og avdrag som tilbakebetales fra låntakerne skal føres tilbake til næringsfondet, se retningslinjenes punkter om forvaltning.

Av dette har vi utledet følgende revisjonskriterie:

- *Kommunen bør aktivt følge opp låntakere.*

Rapportering

Årsberetningen skal ifølge kommuneloven § 14-7 redegjøre for forhold som er viktige for å bedømme den økonomiske utviklingen og stillingen i kommunen.³⁸ Frem til ny kommunelov trådte i kraft i 2019 var det tidligere § 48 som omfattet dette.

Næringsfondets retningslinjer³⁹ inneholder også krav om årlig rapportering til kommunestyret. Det fremgår at melding om fondets virksomhet skal legges frem for kommunestyret hvert år. Dette gjøres som en del av kommunens samlede årsrapport.⁴⁰

Fra 2024 skal også fondsstyret orienteres om delegerte vedtak to ganger pr år.⁴¹

Av dette har vi utledet følgende revisjonskriterie:

- *Aktiviteten i næringsfondet skal rapporteres årlig*

³⁸ Kommuneloven § 14-7. Årsberetning.

³⁹ Retningslinjer 2024 punkt 10, retningslinjer 2010 og 2018 punkt 9

⁴⁰ Retningslinjer for forvaltning og bruk av næringsfondet i Nore og Uvdal, vedtatt i 2018 og 2024.

⁴¹ Retningslinjer 2024, punkt 8

Vedlegg 3 – Retningslinjer for næringsfondet 2024

Retningslinjer for forvaltning og bruk av Næringsfondet i Nore og Uvdal kommune

Vedtatt av kommunestyret 05.02.2024, sak 16/2024

1. HJEMMEL

1.1. Hjemmel i lov

1.1.1. Vassdragsreguleringsloven

Det følger av Vassdragsreguleringsloven § 14,6. ledd at kommunen skal avsette konsesjonsavgiften i et særskilt fond, som anvendes etter bestemmelse av kommunestyret. Fondets midler skal fortrinnsvis anvendes til utvikling og stimulering av næringslivet i distriktet.

1.1.2. Kommuneloven

Forvaltning og bruk av næringsfondet skal til enhver tid være i samsvar med kommuneloven. Det følger av kommuneloven § 14-10, 4. ledd at midler som etter lov eller avtale er reservert til særskilte formål og som ikke benyttes i budsjettåret, skal settes av til et bundet fond.

1.1.3. Kommunale planer mv

Behandling av søknader til næringsfondet skal være i samsvar med:

- Kommuneplanens samfunnsdel
- Næringspolitisk plattform for Nore og Uvdal
- Annet relevant planverk

1.1.4. EØS-avtalen

Behandling av søknader til næringsfondet skal være i samsvar med EØS- reglene for bagatellmessig støtte.

Alle tilskudd gitt etter reglene om offentlig støtte skal registreres i regionalforvaltning.no. De registrerte opplysninger skal oppbevares i 10 år fra det tidspunkt støtten ble tildelt.

2. GENERELLE VILKÅR

2.1. Prioriteringer

I utgangspunktet skal alle næringer stilles likt ved tildeling av støtte fra næringsfondet.

Ved behandling av søknader vil det allikevel legges stor vekt på at søknaden er i samsvar med de til enhver tid gjeldende kommunale planer, den til enhver tid gjeldende strategisk næringsplan og de gjeldende satsingsområdene, jf. punkt 1.2. I tillegg vil det legges vekt på tiltak som bidrar til økt attraksjonskraft, kompetanserettete tiltak og tiltak som bidrar til økt sysselsetting, bli- og bolyst spesielt blant kvinner og ungdom.

2.2. Krav til tilknytning til Nore og Uvdal kommune

For å kunne søke om støtte og lån fra næringsfondet må bedriften både være fysisk etablert og ha forretningsadresse i Nore og Uvdal kommune. Støtte og lån kan kun innvilges dersom investeringene fører til økt verdiskaping, sysselsetting og sikre arbeidsplasser i Nore og Uvdal.

2.3. Søknad om støtte fra øvrig virkemiddelapparat

Dersom søknaden tilfredsstiller vilkårene for å søke støtte fra annet virkemiddelapparat, skal søker først søke øvrig virkemiddelapparat før det søkes om støtte fra næringsfondet. Dette må dokumenteres ved innsendelse av søknaden.

2.4. Særlige formål som det ikke kan søkes om tilskudd til

Det kan ikke søkes om tilskudd til investeringer i ikke-varige driftsmidler, sanering av gjeld eller løpende drift. Det kan gis unntak for ekstraordinære tiltak eller force majeure. Dette må i tilfelle godkjennes av kommunestyret.

Definisjon av varige driftsmidler: Skal brukes i bedriften (ikke selges videre). Kostet over 15 000 kr. Har en forventet levetid på minst tre år.

2.5. Frist for igangsettelse av prosjekt og utbetaling av midler fra næringsfondet

Tilsagnsbrevet for tilskudd og lån har en gyldighet på inntil 3 år fra tilsagnsdato. Dersom prosjektet ikke er igangsatt innen 1 år, må det søkes om utsatt igangsettelsesfrist.

3. KRAV TIL SØKNAD

3.1. Innsendelse av søknad

Søknaden skal sendes inn gjennom www.regionalforvaltning.no og det må legges ved de vedleggende som kreves.

3.2. Krav til dokumentasjon

Følgende dokumenter bør vedlegges søknaden:

- Oppdatert firmaattest og skatteattest
- Forretningsplan (kreves ikke nødvendigvis i forstudiet eller forprosjekt)
- Prosjektplan (kreves når det søkes om støtte til prosjekter)
- Finansieringsbudsjett/driftsbudsjett/prosjektbudsjett
- Regnskap (gjelder for eksisterende bedrifter)
- Egenerklæring som bekrefter at søker/virksomheten:
 - Ikke er dømt for økonomiske misligheter de to siste år
 - ikke er i konkurskarantene, ikke er under etterforskning i økonomiske straffesaker

Se dokumentguide under for informasjon om hvilken dokumentasjon som bør vedlegges ulike type søknader.

Krav til dokumentasjon	Forstudie	Forprosjekt	Hovedprosjekt	Etablererstipend	Andre investeringer
Oppdatert firmaattest			x		
Skatteattest	x	x	x		x
Forenklet forretningsplan	x			x	

Krav til dokumentasjon	Forstudie	Forprosjekt	Hovedprosjekt	Etablererstipend	Andre investeringer
Forretningsplan		x	x		
Prosjektplan	x	x	x		
Driftsbudsjett			x		x
Finansieringsplan	x	x	x	x	x
Årsregnskap		x	x		
Egenerklæring	x	x	x	x	x

3.3. Innhenting av opplysninger om søker

Søker må godkjenne at kommunen kan innhente kredittopplysninger og nødvendige personopplysninger om søker/ virksomheten. Kommunens personvernerklæring må aksepteres før innsendelse av søknad.

4. TILSKUDD

Samlet støtte fra næringsfondet og andre offentlige støtteordninger til privat virksomhet skal som hovedregel ikke overstige 50 % av det totale kapitalbehovet.

4.1. Tilskudd til næringsutviklingsprosjekter

4.1.1. Forstudie

Det kan innvilges inntil 50% tilskudd av totalkostnaden ved forstudie, begrenset oppad til kr. 50.000.

4.1.2. Forprosjekt

Det kan innvilges inntil 50 % tilskudd av totalkostnaden ved forprosjekt, begrenset oppad til kr. 100.000.

4.1.3. Hovedprosjekt

Det kan innvilges inntil 25 % tilskudd av totalkostnaden ved hovedprosjekt, begrenset oppad til kr. 500.000.

4.1.4. Tilskudd til investeringer

Det gis normalt inntil 10 % i tilskudd når det oppnås annen offentlig finansiering, eller inntil 20 % når dette ikke oppnås. Maksimalt tilskudd som kan tildeles settes til kr 500 000,- pr tiltak. Normalt må minimum kostnadsoverslag utgjøre 20.000 kroner før søknad behandles.

4.2. Tilskudd med særlige vilkår

4.2.1. Etableringstilskudd

For å bidra til at bedriften lykkes, er det muligheter for bedriften å bli fulgt opp av det kommunale næringsapparatet i tre år fra oppstart.

- Det kan søkes om tilskudd til investeringer i bygninger, nødvendig utstyr og tjenester, som bedriften trenger. Støtten kan ikke benyttes til egenkapital, lønn eller andre former for godtgjørelse til personer i bedriften.
- Søker er bosatt/bosetter seg i kommunen og er registrert i folkeregisteret.
- Søker skaper en heltidsbeskjeftigelse av varig art eller overtar og driver gårdsbruk/næring i kommunen med mva-pliktig omsetning på minst 50.000 kroner.

4.2.2. Bedriftstilskudd for ansettelse av lærlinger

Det er en målsetning at bedrifter i Nore og Uvdal ansetter ungdommer og lærlinger. Kommunen er særlig opptatt av å ta vare på ungdommen og bidra til at ungdommen får lokal arbeidspraksis og fagbrev med etterfølgende fast jobb, og på denne måten bidra til at ungdommen har mulighet til å etablere seg i kommunen.

- Vilkår:
- Nore og Uvdal kommune yter støtte på 150 000 kroner pr lærling.
 - Tilskuddet er i tillegg til det ordinære lærlingstilskudd fra fylket.

Halvparten av tilskuddet utbetales etter halvgått læretid, resten utbetales etter bestått fagprøve.

Bedriften må oppfylle kravene som stilles i opplæringsloven kapittel 4. Lærekandidaten må være bosatt i Nore og Uvdal kommune.

Kommunen skal motta kopi av godkjent lærekontrakt/opplæringskontrakt, jf. opplæringsloven § 4-5.

4.2.3. Arrangementer

Det kan søkes om inntil 50 % av de totale kostnadene i tilskudd til arrangementer som fremmer bolyst og attraksjon.

For å gi bidrag både til utvikling i næring og ikke minst attraksjonskraft i og for kommunen, kan det søkes om støtte til markedsføring av arrangement. Det må være arrangement som er åpne for betalende publikum/gjester/deltakere. Det kan årlig søkes om inntil kr 10000,- i tilskudd mot dokumentasjon av markedsføringskostnader.

- Vilkår:
- Tiltaket skal bidra til næringsutvikling og attraksjonskraft i kommunen.
 - Tiltaket bør kunne bidra til å skape arbeidsplasser. Det kan ikke søkes om tilskudd til drift.

4.2.4. Tilskudd til kjøp av melkekvote

Det kan gis inntil 40 % tilskudd av dokumenterte utgifter til kjøp av melkekvote

Melkeknoten kan ikke selges tidligst før 4 år etter investering. Hvis salg likevel utføres må tilskuddet tilbakebetales med henholdsvis 100 % første år, 75 % andre år, 50 % tredje år og 25 % fjerde år.

4.3. Utbetaling av tilskuddene

Tilskuddsmidlene utbetales etterskuddsvis etter dokumenterte utgifter og prosentvis påløpt kostnad.

25% av tilskuddet utbetales etter at prosjektet er slutført og det er innlevert sluttrapport.

For etableringstilskudd kan det utbetales 75 % av tilskudd ved oppstart. Resterende tilskudd utbetales ved fremlagt regnskap som viser en tilstrekkelig omsetning.

5. LÅN

5.1. Lån

Det kan søkes om investeringslån, risikolån og en kombinasjon av investering- og risikolån. Det kan videre innvilges lån i kombinasjon med tilskudd.

5.2. Investeringslån

Investeringslån er et tilbud til bedrifter i kommunen som skal foreta fremtidsrettet investeringer i bedriften.

5.2.1. Lånets størrelse

Lånebeløpet vurderes i det enkelte tilfelle, bl.a. basert på det totale investeringsbeløpet, lånesøkers betjeningsevne, sikkerhet, mulighet for å skape/sikre lokale arbeidsplasser, bolyst mv. Det kan ytes lån på inntil 75% av investeringsbeløpet.

Investeringsbeløpet må være over NOK 200.000.

5.2.2. Rente, avdrag og låneperiode

Investeringslånet er rente- og avdragsfritt i inntil 5 år.

Etter den rentefrie perioden beregnes en rente tilsvarende styringsrente + 1 prosentpoeng.

Lånetid kan være inntil 15 år.

5.2.3. Sikkerhet

Lånet skal vurderes sikret med tinglyst pant.

Kommunen kan vike panteprioritet for annen finansieringsinstitusjon.

5.2.4. Øvrige betingelser

Bedriften må minimum dokumentere 20 % egenkapital i investeringsprosjektet.

Utbetaling av utbytte, kapitalnedsettelse, tilbakebetaling av lån fra aksjonærer eller annen verdioverføring til aksjonær kan i den rente- og avdragsfrie perioden kun finne sted etter forhåndsgodkjenning av kommunen.

Låntaker skal i den rente- og avdragsfrie perioden årlig innlevere godkjent regnskap og ha statusmøte med næringsutvikler.

5.3. Risikolån

5.3.1. Lånets størrelse

Det kan innvilges inntil 10 % av investeringsbeløpet i risikolån.

5.3.2. Rente, avdrag og låneperiode

Rente og avdrag betales etter nærmere avbetalingsplan som avtales mellom kommunen og låntaker.

Renten settes til styringsrente + 1,5 prosentpoeng. Låneperioden er inntil 5 år.

5.3.3. Øvrige betingelser

Bedriften må dokumentere minimum 10 % egenkapital i investeringsprosjektet.

Utbetaling av utbytte, kapitalnedsettelse, tilbakebetaling av lån fra aksjonærer eller annen verdioverføring til aksjonær kan i låneperioden kun finne sted etter forhåndsgodkjenning av kommunen.

Låntaker skal uoppfordret innlevere årlig godkjent regnskap og ha statusmøte med kommunens næringsutvikler i låneperioden.

6. MISLIGHOLD MV.

6.1. Mislighold av tilskuddsmidler

Kommunen kan kreve tilbakebetaling av tilskudd der vilkårene for tilskuddet blir vesentlig misligholdt.

6.2. Mislighold av lån

Nore og Uvdal kommune kan kreve at lånebeløpet blir innfridd før forfallstiden dersom låntaker vesentlig misligholder låneavtalen. Det samme gjelder hvis Låntaker dør, søker gjeldsforhandling eller akkord, går konkurs, blir utsatt for tvangsforfølgning eller vesentlig forringer sin formuesstilling.

I den enkelte låneavtale skal det settes som betingelse at lånebeløpet med tillegg av renter og omkostninger kan inndrives uten søksmål i overensstemmelse med lov om tvangsfullbyrdelse §§ 7-1 og 7-2.

7. BETINGELSER VED ENDRINGER OG TILBAKEBETALING

Dersom virksomheten legges ned, foretaket avvikles eller flyttes ut av kommunen skal resterende lån i sin helhet innfris. Utbetalt tilskudd skal tilbakebetales med mindre det er mer enn fem år fra vedtaksdato.

Dersom bedriften legges ned, gårdsdriften opphører eller mottaker av stipendet flytter fra kommunen før det har gått tre år, kan etablererstipendet kreves tilbakebetalt slik: Innen ett år etter oppstart tilbakebetales 75 % av stipendet, innen to år tilbakebetales 50 % av stipendet og innen tre år tilbakebetales 25 % av stipendet.

8. FORVALTNING

Hovedutvalg plan, miljø og utvikling er fondsstyre.

Kommunedirektøren forbereder saker for Fondsstyret på lik måte som for øvrige politiske saker.

Fondsstyret behandler saker opp til 500.000,00NOK. Saker over dette skal behandles i kommunestyret.

Kommunedirektøren kan fatte vedtak opptil 100.000,00 NOK.

Fondsstyret skal orienteres om delegerte vedtak to ganger pr år.

Tilbakebetaling av lån i form av renter og avdrag fra låntakere skal føres tilbake til næringsfondet.

9. KLAGERETT

Avgjørelser kan påklages etter forvaltningslovens/kommunelovens bestemmelser.

10. ÅRSMELDING

Det skal legges fram en melding om fondets virksomhet for kommunestyret hvert år. Dette gjøres som en del av kommunens samlede årsrapport.

Vedlegg 4 – Retningslinjer for næringsfondet 2018

Retningslinjer for forvaltning og bruk av Næringsfondet i Nore og Uvdal kommune

Vedtatt av kommunestyret 23. april 2018, sak 31/18

Ytre ramme for bruk av næringsfondet i Nore og Uvdal kommune gitt i vassdragsreguleringssaker er regulert av vedtektene for fondet (Jfr) Kommunestyresak 27/99 med stadfesting av Fylkesmannen 20.09.99.

§ 1.1 Kraftfond

Fondet kan bare benyttes til lån, herunder ansvarlige lån, og/eller avsettes til garantifond. Avkastningen kan benyttes til tilskudd og til betingede lån.

§ 1.2 Hjemfallsfond

Fondet, samt renter og annen avkastning av dette kan benyttes til tilskudd, lån og/eller avsettes til garantifond.

§ 1.3 Jordbruksfond

Fondets avkastning kan benyttes til tilskudd og/eller lån til felles tiltak som har til formål å fremme jordbruket i Nore og Uvdal.

§ 2 Formål

Kommunens overordnede mål for planperioden 2010-2021 er å bidra til bærekraftig utvikling både lokalt, nasjonalt og globalt. Satsingsområdene er folkehelse og belyst samt næringsutvikling og arbeidsplasser.

Kraft-/hjemfallsfondet skal fortrinnsvis anvendes til næringsformål, i form av videreutvikling av eksisterende og etablering av ny næringsvirksomhet. Dette inkluderer også investeringer i kommunale og regionale fellestiltak.

Det kan ikke gis støtte til investeringer i ikke-varige driftsmidler, sanering av gjeld eller løpende drift i private bedrifter. Midlene kan heller ikke benyttes til løpende drift av kommunen med unntak av avlønning av tiltakskonsulent/næringssjef samt avdrag på lån.

Alle næringer skal stilles like ved tildeling av næringsfondet, men kompetanserettete tiltak og tiltak som bidrar til økt sysselsetting for kvinner og ungdom i kommunen gis prioritet. For øvrig skal prioriteringer følge vedtatte kommuneplan og næringsplan/handlingsplan. Støtte til andre gode næringstiltak vil også kunne vurderes.

Søker må synliggjøre at tiltaket faller inn under formålet og/eller kommunens vedtatte planer og/eller overordnede planer (fylkesplaner mv.)

§ 3 Støtteformer

Støtte kan gis som tilskudd eller lån.

Etter konkret vurdering kan kombinasjon av lån og tilskudd gis til samme tiltak. Støtteform er uansett begrenset av tilgjengelige midler jf. vilkårene i §§ 1.1 og 1.2.

Det kan stilles garanti for kommunale tiltak i den grad slike er gyldige garantiformål i henhold til kommunelovens § 51, jf. departementets forskrifter om kommunal garantistillelse.

Til større investeringer skal investeringslån være hovedvirkemiddel etter en konkret helhetsvurdering av investeringens art og størrelse.

Til andre tiltak og mindre investeringer benyttes tilskudd som hovedvirkemiddel. Det kan gis etablerertilskudd ved etablering av ny virksomhet.

Ungdom som starter egen bedrift eller overtar og driver gårdsbruk kan søke om etablererstipend.

Det kan ytes tilskudd til bedrifter som ansetter ungdom eller tar inn ungdom på lærlingkontrakt

Søker må selv angi hvilken finansieringsform som er mest ønskelig, spesielt i forhold til framtidig kapitalbehov.

§ 4 Forholdet til internasjonale forpliktelser på statsstøtteområdet

Støtten må være i samsvar med EØS avtalens regelverk for offentlig støtte, Lov om offentlig støtte LOV-1992-11-27-117 og Forskrift om unntak fra notifikasjonsplikt for offentlig støtte FOR-2008-11-14-1213. Samlet offentlig støtte må ikke overstige 200 000 euro i løpet av tre år jf EØS-avtalens regler for offentlig støtte.

Prosjekter i kommunal regi, som nærings-, tiltaks- og infrastrukturprosjekter omfattes ikke av reglene for offentlig støtte, jf. 1. ledd.

§ 5 Støttevilkår

Søker må være over 18 år. Virksomheten må være registrert i og drives fra kommunen.

Søker må fylle ut og underskrive egenerklæring som bekrefter at søker/virksomheten:

- ikke er dømt for økonomiske misligheter siste to år for tiden ikke ilagt konkurskarantene
- ikke er under rettslig etterforskning i økonomiske saker
- godkjenner at rådmannen kan innhente kredittopplysninger om søkeren/ virksomheten

Oppdatert skatteattest og attest om merverdiavgift skal vedlegges søknaden. Eventuelle uriktige opplysninger/ hemmeligholdelse av nødvendige eller relevante opplysninger kan medføre heving av bevilgningen eller krav om umiddelbar tilbakebetaling på et senere tidspunkt.

Tiltaket som det søkes støtte til skal normalt ikke være igangsatt før bevilgning eventuelt gis. En eventuell gjennomføring av hele eller deler av tiltaket før søknad om støtte skal opplyses i søknaden.

Søker må ha utarbeidet detaljert plan, og tiltaket må ikke stride mot lover og regler. Kostnadene baseres på standardpriser eller beregnet av objektiv part med forutsetninger for slik kostnadsberegning. Forhold vedrørende økonomi og sysselsetting må synliggjøres, også for de nærmeste årene etter gjennomføringen.

Det må synliggjøres at tiltaket er ledd i en utvikling av foretaket, med sannsynlig og god avkastning i et langsiktig perspektiv. Fullfinansiering må dokumenteres før tiltaket igangsettes, med mindre annet kommer klart fram av vedtaket. Søker er selv ansvarlig for å skaffe nødvendig informasjon og materiell i forbindelse med søknaden.

Etter bevilgningsdato har virksomheten tre år på å gjennomføre tiltaket. Bevilgningen blir da automatisk inndratt, med mindre det innen fristen søkes om og gis utsettelse. Etter hvert som tiltaket dokumenteres gjennomført, kan det anmodes om inntil fire del utbetalinger, basert på godkjent kostnadsoverslag. 25 % av totalbeløpet skal uansett holdes tilbake inntil tiltaket er gjennomført og dokumenteres i henhold til plan og vedtak.

Ved vesentlige endringer underveis i prosjektet eller behov for ekstra tid til gjennomføring skal det på forhånd søkes om bevilgningen fortsatt kan opprettholdes. Skjer det større endringer i forhold vedrørende virksomheten, skal dette umiddelbart og skriftlig underrettes om. Kommunen kan ved nytt vedtak, av samme instans som ga bevilgningen, heve bevilgningen innen tre måneder fra vedtaket ved alvorlige endringer i forutsetninger for vedtaket. Bevilgningen kan uansett tidspunkt heves ved fortsatt manglende fullfinansiering, inntil ett år etter vedtaket.

Offentlig støtte kan gis til alle typer kostnader og næringer uavhengig av størrelsen, unntatt er støtte til primær stålproduksjon, skipsbygging, transport og eksport. I søknaden plikter søkeren å opplyse om hvilken type, eventuelle vilkår og størrelsen på støtte foretaket totalt har mottatt de siste tre år.

Samlet støtte fra næringsfondet og andre offentlige støtteordninger til privat virksomhet skal som hovedregel ikke overstige 50 % av det totale kapitalbehov. Det kan imidlertid gis inntil 75 % støtte til nyetablering, prosjekter rettet mot kompetanseutvikling, miljørettede tiltak eller prosjekter som har særlig betydning for kvinner og ungdom.

Utvikling av kulturbaserte arrangementer og opplevelsestilbud som gir næringsutvikling og positiv omtale kan støttes med inntil 50 % av kostnadene. Drift av arrangement støttes ikke. Samlet finansieringsplan for tiltaket skal fremgå av søknaden.

Samfunnsnytteperspektivet kan tas med i vurderingen ved tildeling av midler.

Tilskudd kan normalt gis med inntil 10 % når det oppnås annen offentlig finansiering eller inntil 20 % når dette ikke oppnås. Normalt må minimum kostnadsoverslag utgjøre 15.000 kroner før søknad behandles.

Investeringslån er normalt rentefrie, og kan gis med inntil 20 % av kostnadsoverslag når det oppnås annen offentlig finansiering eller inntil 30 % når dette ikke oppnås. Normalt må minimum kostnadsoverslag utgjøre 100.000 kroner før søknad behandles.

Risikolån.

Ved lån til aksjeselskaper der det ikke kreves pantesikring skal det dokumenteres at tilgjengelig aksjekapital er minst 10 % av omsøkt kostnad. Egeninnsats i form av egne arbeidstimer eller overkurs/goodwill regnes ikke som tilgjengelig egenkapital.

Andel risikolån som kan bevilges reguleres i budsjettbehandlingen. I særlige tilfeller kan det kreves pantesikring.

Når annen offentlig finansiering er mulig, skal søknaden normalt først fremmes og avklares i denne instansen før saken behandles i kommunen. Dersom søker avstår fra å søke annen offentlig finansiering, vil kommunens rammer være som om støtte fra annen offentlig finansiering er oppnådd.

Dersom det gis rentebærende lån løper renta fra det tidspunktet lånet utbetales.

Investeringslån skal normalt ikke tinglyses. Det skal underskrives gjeldsbrev, inneholdende låneavtale og vilkårene mellom Nore og Uvdal kommune og søker (ansvarlig lån). Lånet kan ut fra vurdering i hvert enkelt tilfelle gis med avdragsfrihet i inntil tre år, med en avdragsperiode på inntil 10 år. Investeringslånet er rentefritt i hele perioden. Tilbakebetalingen skal skje to ganger i året med like store beløp i avdragsperioden med forfall 15. juli og 15. desember.

Dersom virksomheten innen den avdragsfrie perioden starter å betale utbytte, vil samtidig avdragsperioden starte.

Virksomheten skal uoppfordret sende årsregnskapet til kommunen i minimum tre år, fra og med bevilgningsåret og til og med for siste året i avdragsperioden.

Fravikes dette, påløper purregebyr på 1.000 kroner. Er virksomheten revisjonspliktig skal dette være gjennomført før innsending.

I tillegg til reglene her og i § 4 kan det settes nødvendige begrensninger og vilkår, på bakgrunn av konkret vurdering av den enkelte sak. Dette kan også være vilkår knyttet til foretakets eiendom eller virksomhet forøvrig og uavhengig av tiltaket.

Dette skal fremgå av vedtaket. Eventuelt brudd kan medføre umiddelbar tilbakebetalingsplikt, med mindre det inngås ny avtale eller godkjennes fritak fra vilkår av tilsvarende kommunale myndighet som innvilget støtten på et senere tidspunkt.

Det må vedlegges dokumentasjon på eventuell nødvendig signaturrett for selskapet. Søker på vegne av lag og forening må dokumentere sin rolle og har da personlig ansvar for forpliktelsene en eventuell bevilgning medfører.

Etablererstipend for ungdom.

Følgende kriterier legges til grunn:

- Søker er under 35 år.
- Søker er bosatt/bosetter seg i kommunen og er registrert i folkeregisteret.
- Søker skaper en heltidsbeskjeftigelse av varig art eller overtar og driver gårdsbruk/næring i kommunen med mva-pliktig omsetning på minst 50.000 kroner.
- Søker skal gjøre en behovsvurdering i forhold til markedssituasjon, samt eventuell overkapasitet og/eller konkurransevidning ved den planlagte bedriftsetableringen.
- Det forutsettes minst tre års drift og bedriften skal uoppfordret levere inn årsregnskap i tre år etter at tilskudd er gitt.
- Tilskuddet utbetales med 50 % ved oppstart, resterende 50 % utbetales etter framlagt regnskap som viser at bedriften har hatt tilstrekkelig omsetning.
- Dersom bedriften legges ned, gårdsdriften opphører eller mottaker av stipendet flytter fra kommunen før det har gått tre år, kan etablererstipendet kreves tilbakebetalt slik: Innen ett år etter oppstart tilbakebetales 75 % av stipendet, innen to år tilbakebetales 50 % av stipendet og innen tre år tilbakebetales 25 % av stipendet.
- Søker kan kun motta ett stipend etter denne ordningen.

Bedrifter som ansetter ungdom.

Følgende kriterier legges til grunn for tilskudd til bedrifter som ansetter ungdom:

- Tilskuddsordningen gjelder bedrifter lokalisert i Nore og Uvdal kommune.
- Ordningen gjelder ungdom opp til 25 år som er bosatt i Nore og Uvdal kommune.
- *Støtte til opplæring i bedrift:* Nore og Uvdal kommune dekker 50 % av kursutgiften, maks inntil 50.000 kroner. Forutsetning om at bedriften foretar tilsetning i minst 1 år etter endt utdanning.
- *Lærlingkontrakter.* Nore og Uvdal kommune yter støtte på samme nivå som statlig ordning over to års lærlingeløp i bedrift. Forutsetningen er at bedriften er godkjent lærebedrift, eventuelt i samarbeid med andre godkjente bedrifter. Lærlingelønn må være etter gjeldende offentlige tariffer.
- *Avbrudd/opphør:* Dersom forutsetningene for tilskudd/støtte fra Nore og Uvdal kommune ikke lenger er til stede, opphører utbetalingen inntil ny vurdering er foretatt
- Dersom tiltakene avbrytes, tilbakebetales mottatt tilskudd/støtte forholdsvis Tilskudd/støtte dekkes over kommunens næringsfond, og utbetales mot dokumentasjon av utgifter/kostnader.
- Halvparten kan utbetales underveis i opplæringen, sluttutbetaling gjøres mot dokumentasjon av utgifter eller bestått fag eller svenneprøve.
- Tilskuddsordningene kommer innenfor EØS reglementets regler for bagatellmessig støtte som har en makssats på 200.000 Euro i løpet av tre år. I sum inkluderer dette alle offentlige støtteordninger (reduisert arbeidsgiveravgift, andre offentlig tilskudd fra kommune, fylke, Innovasjon Norge, også rentefordel av rentefrie lån)
- Det er søkers ansvar å sette seg inn i regelverket. Tilskuddet kan trekkes tilbake dersom støttesummen går utover nevnte størrelse

Retningslinjene justeres fortløpende av rådmannen ved endringer i vedtatte ordninger.

§ 6 Betingelser ved endringer og tilbakebetaling

Dersom virksomheten legges ned, foretaket avvikles eller flyttes ut av kommunen skal restlån tilbakebetales straks. Utbetalt tilskudd skal umiddelbart tilbakebetales med mindre det er mer enn fem år fra vedtaksdato. Femårsregelen gjelder ikke lån. Ved uforutsette hendelser som naturkatastrofer, ulykker, alvorlig sykdom eller dødsfall vil det ikke fremsettes krav om tilbakebetaling av tilskudd. Lån vil i samme tilfeller kreves tilbakebetalt.

Lån likestilles med egenkapital i en eventuell framtidig konkurs- eller gjeldssaneringssituasjon. Kommunen kan kreve restlånet betalt tilbake straks, og uten søksmål Uf. Tvangsfullbyrdsesloven § 7-2). Betales ikke avdrag innen fastsatt tid, kan kommunen kreve hele lånebeløpet tilbakebetalt straks og uten søksmål Ufr. Tvangsfullbyrdsesloven § 7-2). Låntaker varsles før kravet sendes ut.

§ 7 Forvaltning

Kommunestyret har utpekt formannskapet som fondsstyre for Nore og Uvdal næringsfond (Kommunestyresak 28/99). Styrets oppgaver fremgår av vedtektene for fondet (Kommunestyresak 27/99).

Delegasjonsreglementet angir til enhver tid hva som kan vedtas av rådmannen og det enkelte kommunale organ.

Forsinkelsesrenter ved forsinket tilbakebetaling av lån fastsettes til 4 % over Norges Bank sin styringsrente.

Etter kommunelovens § 59 kan tre eller flere medlemmer av kommunestyret sammen bringe avgjørelse truffet av folkevalgt organ eller den kommunale administrasjon inn for fylkesmannen til kontroll av avgjørelsens lovlighet. Fristen for å kreve lovlighetskontroll er ved forskrift av 13. januar 1993, jf. rundskriv H-4/93, satt til tre uker fra det tidspunkt avgjørelsen ble truffet.

Forøvrig kan to eller flere medlemmer i det kommunale organ som behandler nærings saker kreve utvalgets vedtak inn for kommunestyret innen samme tidsfrist som ovenfor.

Parter eller annen med rettslig klageinteresse har klageadgang, jf. forvaltningsloven av 10. februar 1967 § 28, jf. § 2, på avslag om støtte eller i saker der støtte er tildelt men hvor tildelt støtte er lavere enn omsøkt.

Fondsmidlene plasseres på rentebærende konto slik at midlene er disponible til enhver tid. Annen plassering kan kun godtas dersom dette ikke er til hinder for at midlene kan disponeres til enhver tid. Renter, inndratte og tilbakebetalte midler og avdrag tilbakeføres fondet. Fondsmidlene skal være integrert i kommunens budsjett og regnskap i samsvar med gjeldende forskrifter. I tillegg skal det som vedlegg til regnskapet lages en samlet oppstilling av fondets inntekter og utgifter.

§ 8 Klageadgang

Etter forvaltningslovens § 28, 2. ledd kan enkeltvedtak truffet av forvaltningsorgan opprettet i medhold av kommuneloven, påklages til kommunestyret. Når det påklagede vedtak er truffet av kommunestyret, er fylkesmannen klageinstans.

Klageberettiget er den som er part i saken eller annen med rettslig klageinteresse. Reglene i forvaltningsloven gjøres gjeldende for klagens innhold og frister.

§ 9 Årsmelding

Det skal legges fram en melding om fondets virksomhet for kommunestyret hvert år. Dette gjøres som en del av kommunens samlede årsrapport. Gjenpart av denne meldingen skal sendes fylkesmannen og fylkeskommunen.

§ 10 Godkjenning av retningslinjene

Retningslinjene kan endres etter vedtak av kommunestyret, så lenge de ikke strider mot vedtektene for næringsfondet.

§ 11 Ikrafttredelse

Retningslinjene trår i kraft umiddelbart etter vedtaket eller vedtak om endringer i kommunestyret.

Søker er selv ansvarlig for å gjøre seg kjent med og følge vilkårene i retningslinjene og fra vedtaket.

Retningslinjene skal fortløpende oppdateres av rådmannen ved endringer i retningslinjene, med henvisning til det enkelte kommunestyrevedtak.

Vedlegg 5 – Retningslinjer for næringsfondet 2010

Retningslinjer for forvaltning og bruk av Næringsfondet i Nore og Uvdal kommune

Vedtatt av kommunestyret 73/10, saksmappe 10/750

Ytre ramme for bruk av næringsfondet i Nore og Uvdal kommune gitt i vassdragsreguleringssaker er regulert av vedtektene for fondet (Jfr) Kommunestyresak 27/99 med stadfesting av Fylkesmannen 20.09.99.

I tillegg vedtar Nore og Uvdal kommune følgende retningslinjer:

§ 1.1 Kraftfond

Fondet kan bare benyttes til lån, herunder ansvarlige lån, og/eller avsettes til garantifond. Avkastningen kan benyttes til tilskudd og til betingede lån.

§ 1.2 Hjemfallsfond

Fondet, samt renter og annen avkastning av dette kan benyttes til tilskudd, lån og/eller avsettes til garantifond.

§ 2 Formål

Kommunens overordnede mål for planperioden 2010-2021 er å bidra til bærekraftig utvikling både lokalt, nasjonalt og globalt. Satsingsområdene er folkehelse og bolyst samt næringsutvikling og arbeidsplasser.

Kraft-/hjemfallsfondet skal fortrinnsvis anvendes til næringsformål, i form av videreutvikling av eksisterende og etablering av ny næringsvirksomhet. Dette inkluderer også investeringer i kommunale og regionale fellestiltak.

Det kan ikke gis støtte til investeringer i ikke-varige driftsmidler, sanering av gjeld eller løpende drift i private bedrifter. Midlene kan heller ikke benyttes til løpende drift av kommunen med unntak av avlønning av tiltakskonsulent/næringssjef samt avdrag på lån.

Alle næringer skal stilles likt ved tildeling av næringsfondet, men kompetanserettete tiltak og tiltak som bidrar til økt sysselsetting for kvinner og ungdom i kommunen gis prioritet. For øvrig skal prioriteringer følge vedtatte kommuneplan og næringsplan/handlingsplan. Støtte til andre gode næringstiltak vil også kunne vurderes.

Søker må synliggjøre at tiltaket faller inn under formålet og/eller kommunens vedtatte planer og/eller overordnede planer (fylkesplaner mv.)

§ 3 Støtteformer

Støtte kan gis som tilskudd, lån.

Etter konkret vurdering kan kombinasjon av lån og tilskudd gis til samme tiltak. Støtteform er uansett begrenset av tilgjengelige midler jf. vilkårene i §§ 1.1 og 1.2.

Det kan stilles garanti for kommunale tiltak i den grad slike er gyldige garantiformål iht. kommunelovens § 51, jf. departementets forskrifter om kommunal garantistillelse.

Til større investeringer skal investeringslån være hovedvirkemiddel etter en konkret helhetsvurdering av investeringens art og størrelse.

Til andre tiltak og mindre investeringer benyttes tilskudd som hovedvirkemiddel. Det kan gis etablerertilskudd ved etablering av ny virksomhet.

Ungdom som starter egen bedrift eller overtar og driver gårdsbruk kan søke om etablererstipend. Stipendet er beskrevet i NMK-sak 49/05, endret i NMK-sak 90/05 og sist endret i NMK-sak 2/09.

Det kan ytes tilskudd til bedrifter som ansetter ungdom eller tar inn ungdom på lærlingkontrakt. Ordningen er beskrevet i kommunestyresak 32/05.

Søker må selv angi hvilken finansieringsform som er mest ønskelig, spesielt i forhold til framtidig kapitalbehov.

§ 4 Forholdet til internasjonale forpliktelser på statsstøtteområdet

Støtten må være i samsvar med EØS-avtalens regelverk for offentlig støtte, Lov om offentlig støtte LOV-1992-11-27-117 og Forskrift om unntak fra notifikasjonsplikt for offentlig støtte FOR-2008-11-14-1213. Samlet offentlig støtte må ikke overstige 200 000 euro i løpet av tre år jf EØS-avtalens regler for offentlig støtte.

Prosjekter i kommunal regi, som nærings-, tiltaks- og infrastrukturprosjekter omfattes ikke av reglene for offentlig støtte, jf. 1. ledd.

§ 5 Støttevilkår

Søker må være over 18 år. Virksomheten må være registrert i og drives fra kommunen.

Søker må fylle ut og underskrive egenerklæring som bekrefter at søker/virksomheten:

- ikke er dømt for økonomiske misligheter siste to år
- for tiden ikke ilagt konkurskarantene
- ikke er under rettslig etterforskning i økonomiske saker
- godkjenner at rådmannen kan innhente kredittopplysninger om søkeren/virksomheten.

Oppdatert skatteattest og attest om merverdiavgift skal vedlegges søknaden. Eventuelle uriktige opplysninger / hemmeligholdelse av nødvendige eller relevante opplysninger kan medføre hevning av bevilgningen eller krav om umiddelbar tilbakebetaling på et senere tidspunkt.

Tiltaket som det søkes støtte til skal normalt ikke være igangsatt før bevilgning eventuelt gis. En eventuell gjennomføring av hele eller deler av tiltaket før søknad om støtte skal opplyses i søknaden.

Søker må ha utarbeidet detaljert plan, og tiltaket må ikke stride mot lover og regler. Kostnadene baseres på standardpriser eller beregnet av objektiv part med forutsetninger for slik kostnadsberegning. Forhold vedrørende økonomi og sysselsetting må synliggjøres, også for de nærmeste årene etter gjennomføringen.

Det må synliggjøres at tiltaket er ledd i en utvikling av foretaket, med sannsynlig og god avkastning i et langsiktig perspektiv. Fullfinansiering må dokumenteres før tiltaket igangsettes, med mindre annet kommer klart fram av vedtaket. Søker er selv ansvarlig for å skaffe nødvendig informasjon og materiell i forbindelse med søknaden.

Etter bevilgningsdato har virksomheten 3 år på å gjennomføre tiltaket. Bevilgningen blir da automatisk inndratt, med mindre det innen fristen søkes om og gis utsettelse. Etter hvert som tiltaket dokumenteres gjennomført, kan det anmodes om inntil 4 del utbetalinger, basert på godkjent kostnadsoverslag. 25 % av totalbeløpet skal uansett tilbakeholdes inntil tiltaket er gjennomført og dokumenteres i henhold til plan og vedtak.

Ved vesentlige endringer underveis i prosjektet eller behov for ekstra tid til gjennomføring skal det på forhånd søkes om bevilgningen fortsatt kan opprettholdes. Skjer det større endringer i forhold vedrørende virksomheten, skal dette umiddelbart og skriftelig underrettes om. Kommunen kan ved nytt vedtak, av samme instans som ga bevilgningen, heve bevilgningen innen 3 måneder fra vedtaket ved alvorlige endringer i forutsetninger for vedtaket. Bevilgningen kan uansett tidspunkt heves ved fortsatt manglende fullfinansiering, inntil ett år etter vedtaket.

Offentlig støtte kan gis til alle typer kostnader og næringer uavhengig av størrelsen, unntatt er støtte til primær stålproduksjon, skipsbygging, transport og eksport. I søknaden plikter søkeren å opplyse om hvilken type, eventuelle vilkår og størrelsen på støtte foretaket totalt har mottatt de siste tre år.

Samlet støtte fra næringsfondet og andre offentlige støtteordninger til privat virksomhet skal som hovedregel ikke overstige 50 % av det totale kapitalbehov. Det kan imidlertid gis inntil 75 % støtte til nyetablering, prosjekter rettet mot kompetanseutvikling, miljørettede tiltak eller prosjekter som har særlig betydning for kvinner og ungdom.

Utvikling av kulturbaserte arrangementer og opplevelsestilbud som gir næringsutvikling og positiv omtale kan støttes med inntil 50 % av kostnadene. Drift av arrangement støttes ikke. Samlet finansieringsplan for tiltaket skal fremgå av søknaden.

Samfunnsnytteperspektivet kan tas med i vurderingen ved tildeling av midler. Investeringslån kan normalt gis med inntil 20 % når det oppnås annen offentlig finansiering eller inntil 30 % når dette ikke oppnås. Normalt må minimum kostnadsoverslag utgjøre kr 100 000 før søknad behandles.

Tilskudd kan normalt gis med inntil 10 % når det oppnås annen offentlig finansiering eller inntil 20 % når dette ikke oppnås. Normalt må minimum kostnadsoverslag utgjøre kr 15 000 før søknad behandles.

Når annen offentlig finansiering er mulig, skal søknaden normalt først fremmes og avklares i denne instansen før saken behandles i kommunen. Dersom søker avstår fra å søke annen offentlig finansiering, vil kommunens rammer være som om støtte fra annen offentlig finansiering er oppnådd.

Dersom det gis rentebærende lån løper renta fra det tidspunktet lånet utbetales.

Investeringslån skal normalt ikke tinglyses. Det skal underskrives gjeldsbrev, inneholdende låneavtale og vilkårene mellom Nore og Uvdal kommune og søker (ansvarlig lån). Lånet kan ut fra vurdering i hvert enkelt tilfelle gis med avdragsfrihet i inntil 3 år, med en avdragsperiode på 3 år. Investeringslånet er rentefritt i hele perioden. Tilbakebetalingen skal skje to ganger i året med like store beløp i avdragsperioden med forfall 15. juli og 15. desember.

Dersom virksomheten innen den avdragsfrie perioden starter å betale utbytte, vil samtidig avdragsperioden starte.

Virksomheten skal uoppfordret sende årsregnskapet til kommunen i minimum tre år, fra og med bevilgningsåret og til og med for siste året i avdragsperioden. Fravikes dette, påløper purregebyr på kr 1 000. Er virksomheten revisjonspliktig skal dette være gjennomført før innsending.

I tillegg til reglene her og i § 4 kan det settes nødvendige begrensninger og vilkår, på bakgrunn av konkret vurdering av den enkelte sak. Dette kan også være vilkår knyttet til foretakets eiendom eller virksomhet forøvrig og uavhengig av tiltaket. Dette skal fremgå av vedtaket. Eventuelt brudd kan medføre umiddelbar tilbakebetalingsplikt, med mindre det inngås ny avtale eller godkjennes fritak fra vilkår av tilsvarende kommunale myndighet som innvilget støtten på et senere tidspunkt.

Det må vedlegges dokumentasjon på eventuell nødvendig signaturrett for selskapet. Søker på vegne av lag og forening må dokumentere sin rolle og har da personlig ansvar for forpliktelsene en eventuell bevilgning medfører.

Etablererstipend for ungdom.

Følgende kriterier legges til grunn:

- Søker er under 35 år.
- Søker er bosatt/bosetter seg i kommunen og er registrert i folkeregisteret.
- Søker skaper en heltidsbeskjeftigelse av varig art eller overtar og driver gårdsbruk/næring i kommunen med mva-pliktig omsetning på minst kr 50 000.
- Søker skal gjøre en behovsvurdering i forhold til markedssituasjon, samt eventuell overkapasitet og/eller konkurransevidning ved den planlagte bedriftsetableringen.
- Det forutsettes minst 3 års drift og bedriften skal uoppfordret levere inn årsregnskap i tre år etter at tilskudd er gitt.
- Tilskuddet utbetales med 50 % ved oppstart, resterende 50 % utbetales etter framlagt regnskap som viser at bedriften har hatt tilstrekkelig omsetning.
- Dersom bedriften legges ned, gårdsdriften opphører eller mottaker av stipendet flytter fra kommunen før det har gått 3 år, kan etablererstipendet kreves tilbakebetalt slik: Innen ett år etter oppstart tilbakebetales 75 % av stipendet, innen 2 år tilbakebetales 50 % av stipendet og innen 3 år tilbakebetales 25 % av stipendet.
- Søker kan kun motta ett stipend etter denne ordningen.

Bedrifter som ansetter ungdom.

Følgende kriterier legges til grunn for tilskudd til bedrifter som ansetter ungdom:

- Tilskuddsordningen gjelder bedrifter lokalisert i Nore og Uvdal kommune.
- Prioritert gruppe er ungdom opp til 25 år som er bosatt i Nore og Uvdal kommune.
- Lønnstilskudd: NAV's regler legges til grunn. Nore og Uvdal kommune yter lønnstilskudd inkl. sosiale utgifter for en periode på 12 mnd. For den perioden NAV yter tilskudd yter kommunen 30 % i tillegg. Etter 6 mnd. når NAV's tilskudd faller vekk, økes tilskuddet inntil 50 %, maks kr. 120.000,-.
- Støtte til opplæring i bedrift: Nore og Uvdal kommune dekker 50 % av kursutgiften, maks inntil kr. 50.000,-. Forutsetning om at bedriften foretar tilsetting i minst 1 år etter endt utdanning.
- Bedriften kan få begge deler av støtteordningene.
- Lærlingkontrakter: Nore og Uvdal kommune yter støtte på samme nivå som statlig ordning over 2 års lærlingeløp i bedrift, f.t. kr. 91.448,- pr. lærling fordelt over 2 år. Forutsetningen er at bedriften er

godkjent lærebedrift, evt. i samarbeid med andre godkjente bedrifter. Lærlingelønn må være etter gjeldende offentlige tariffer.

- Avbrudd/opphør: Dersom forutsetningene for tilskudd/støtte fra Nore og Uvdal kommune ikke lenger er tilstede, opphører utbetalingen inntil ny vurdering er foretatt.
- Dersom tiltakene avbrytes, tilbakebetales mottatt tilskudd/støtte forholdsvis.
- Tilskudd/støtte dekkes over kommunens næringsfond, og utbetales mot dokumentasjon av utgifter/kostnader.
- Tilskuddsordningene kommer innenfor EØS reglementets regler for bagatellmessig støtte som har en makssats på 200.000 Euro i løpet av tre år. I sum inkluderer dette alle offentlige støtteordninger (reduisert arbeidsgiveravgift, andre offentlig tilskudd fra kommune, fylke, Innovasjon Norge, også rentefordel av rentefrie lån)
- Det er søkers ansvar å sette seg inn i regelverket. Tilskuddet kan trekkes tilbake dersom støttesummen går utover nevnte størrelse.

Retningslinjene justeres fortløpende av rådmannen ved endringer i vedtatte ordninger.

§ 6 Betingelser ved endringer og tilbakebetaling.

Dersom virksomheten legges ned, foretaket avvikles eller flyttes ut av kommunen skal restlån tilbakebetales straks. Utbetalt tilskudd skal umiddelbart tilbakebetales med mindre det er mer enn 5 år fra vedtaksdato. 5-årsregelen gjelder ikke lån. Ved uforutsette hendelser som naturkatastrofer, ulykker, alvorlig sykdom eller dødsfall vil det ikke fremsettes krav om tilbakebetaling av tilskudd. Lån vil i samme tilfeller kreves tilbakebetalt.

Lån likestilles med egenkapital i en eventuell framtidig konkurs- eller gjeldssaneringssituasjon. Kommunen kan kreve restlånet betalt tilbake straks, og uten søksmål (jf. Tvangsfullbyrdsloven § 7-2).

Betales ikke avdrag innen fastsatt tid, kan kommunen kreve hele lånebeløpet tilbakebetalt straks og uten søksmål (jf. Tvangsfullbyrdsloven § 7-2) lånetaker varsles før kravet utsendes.

§ 7 Forvaltning

Kommunestyret har utpekt formannskapet som fondsstyre for Nore og Uvdal næringsfond (Kommunestyresak 28/99). Styrets oppgaver fremgår av vedtektene for fondet (Kommunestyresak 27/99)

Delegasjonsreglementet angir til enhver tid hva som kan vedtas av rådmannen og det enkelte kommunale organ (Kommunestyresak 63/09).

Etter kommunelovens § 59 kan tre eller flere medlemmer av kommunestyret sammen bringe avgjørelse truffet av folkevalgt organ eller den kommunale administrasjon inn for fylkesmannen til kontroll av avgjørelsens lovlighet. Fristen for å kreve lovlighetskontroll er ved forskrift av 13. januar 1993, jf. rundskriv H-4/93, satt til 3 uker fra det tidspunkt avgjørelsen ble truffet.

Forøvrig kan to eller flere medlemmer i det kommunale organ som behandler næringssaker kreve utvalgets vedtak inn for kommunestyret innen samme tidsfrist som ovenfor.

Parter eller annen med rettslig klageinteresse har klageadgang, jf. forvaltningsloven av 10. februar 1967 § 28, jf. § 2, på avslag om støtte eller i saker der støtte er tildelt men hvor tildelt støtte er lavere enn omsøkt.

Fondsmidlene plasseres på rentebærende konto slik at midlene er disponible til enhver tid. Annen plassering kan kun godtas dersom dette ikke er til hinder for at midlene kan disponeres til enhver tid. Renter, inndratte og tilbakebetalte midler og avdrag tilbakeføres fondet. Fondsmidlene skal være integrert i kommunens budsjett og regnskap i samsvar med gjeldende forskrifter. I tillegg skal det som vedlegg til regnskapet lages en samlet oppstilling av fondets inntekter og utgifter.

§ 8 Klageadgang

Etter forvaltningslovens § 28, 2. ledd kan enkeltvedtak truffet av forvaltningsorgan opprettet i medhold av kommuneloven, påklages til kommunestyret. Når det påklagede vedtak er truffet av kommunestyret, er fylkesmannen klageinstans. Klageberettiget er den som er part i saken eller annen med rettslig klageinteresse. Reglene i forvaltningsloven gjøres gjeldende for klagen m.h.t. frister, innhold m.v.

§ 9 Årsmelding

Det skal legges fram en melding om fondets virksomhet for kommunestyret hvert år. Dette gjøres som en del av kommunens samlede årsrapport. Gjenpart av denne meldingen skal sendes fylkesmannen og fylkeskommunen.

§ 10 Godkjenning av retningslinjene

Retningslinjene kan endres etter vedtak av kommunestyret, så lenge de ikke strider mot vedtektene for næringsfondet.

§ 11 Ikrafttredelse

Retningslinjene trår i kraft umiddelbart etter vedtaket eller vedtak om endringer i kommunestyret.

Søker er selv ansvarlig for å gjøre seg kjent med og følge vilkårene i retningslinjene og fra vedtaket.

Retningslinjene skal fortløpende oppdateres av rådmannen ved endringer i retningslinjene, med henvisning til det enkelte kommunestyrevedtak.

Vi kan kommuner

Viken kommunerevisjon IKS

Org.nr.: 985 731 098 MVA

post@vkrevisjon.no | vkrevisjon.no

Hovedkontor - Drammen

Postadresse: Postboks 4197, 3005 Drammen

Besøksadresse: Øvre Eiker vei 14, 3048 Drammen

Avdelingskontor - Hønefoss

Postadresse: Postboks 123, Sentrum, 3502 Hønefoss

Besøksadresse: Osloveien 1, 3511 Hønefoss

Avdelingskontor - Follo

Postadresse: Postboks 173, 1401 Ski

Besøksadresse: Parkaksen 7, 1400 Ski

Avdelingskontor - Hallingdal

Besøksadresse: Alfavegen 117, 3540 Nesbyen

